

2015 m. kovo 4 d. **Bendrojo Teismo procedūros reglamentas** (OL L 105, 2015 4 23, p. 1) **Suvestinė redakcija**

Iš dalies pakeistas:

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

	Numeris	Puslapis	Data
M1 2016 m. liepos 13 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimas	L 217	71	2016 8 12
M2 2016 m. liepos 13 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimas	L 217	72	2016 8 12
M3 2016 m. liepos 13 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai	L 217	73	2016 8 12
M4 2018 m. liepos 31 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai	L 240	67	2018 9 25
M5 2018 m. liepos 11 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai	L 240	68	2018 9 25
M6 2022 m. lapkričio 30 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimai	L 044	08	2023 2 14

Ši Bendrojo Teismo procedūros reglamento suvestinė redakcija, parengta Teismo kanceliarijos, yra skirta tik informacijai. Atitinkamų dokumentų autentiškos redakcijos, įskaitant preambules, skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

TURINYS

I VADINĖS NUOSTATOS	11
1 straipsnis	Sąvokos..... 11
2 straipsnis	Reglamento objektas 12
I ANTRAŠTINĖ DALIS	BENDROJO TEISMO ORGANIZACINIAI KLAUSIMAI 13
1 skyrius	BENDROJO TEISMO NARIAI 13
3 straipsnis	Teisėjo ir generalinio advokato pareigos..... 13
4 straipsnis	Teisėjų kadencijos pradžia 13
5 straipsnis	Priesaika..... 13
6 straipsnis	Iškilmingas pasižadėjimas..... 14
7 straipsnis	Teisėjo atleidimas iš pareigų 14
8 straipsnis	Vyresniškumas..... 14
2 skyrius	PIRMININKAVIMAS BENDRAJAME TEISME 15
9 straipsnis	Bendrojo Teismo pirmininko ir pirmininko pavaduotojo
rinkimai	 15
10 straipsnis	Bendrojo Teismo pirmininko kompetencija..... 15
11 straipsnis	Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojo kompetencija 16
12 straipsnis	Bendrojo Teismo pirmininko ir pirmininko pavaduotojo
	negalėjimas vykdyti savo pareigų 16
3 skyrius	KOLEGIJOS IR BYLAS NAGRINĖJANČIO TEISMO SUDĖTYS..... 16
1 skirsnis.	Kolegijų ir konkrečios sudėties teismo sudarymas 16
13 straipsnis	Kolegijų sudarymas..... 16
14 straipsnis	Kompetentingas konkrečios sudėties teismas 17
15 straipsnis	Didžiosios kolegijos sudarymas 17
16 straipsnis	Teisėjo nusišalinimas ir nušalinimas 17
17 straipsnis	Bylą nagrinėjančio teismo nario negalėjimas vykdyti savo
pareigų	18
2 skirsnis.	Kolegijų pirmininkai 18
18 straipsnis	Kolegijų pirmininkų rinkimai..... 18
19 straipsnis	Kolegijos pirmininko kompetencija 19
20 straipsnis	Kolegijos pirmininko negalėjimas vykdyti savo pareigų 19
3 skirsnis.	Pasitarimai 19
21 straipsnis	Pasitarimų tvarka 19
22 straipsnis	Pasitarimuose dalyvaujančių teisėjų skaičius 20
23 straipsnis	Didžiosios kolegijos kворumas 20
24 straipsnis	Kolegijų, kuriose posėdžiauja trys arba penki teisėjai, kворumas. 20

4 skyrius	BYLŲ PASKYRIMAS IR SKYRIMAS IŠ NAUJO, TEISĖJŲ PRANEŠĖJŲ PASKYRIMAS, BYLŲ PERDAVIMAS KITOS KONKREČIOS SUDĖTIES TEISMUI IR VIENAM TEISĖJUI	21
25 straipsnis	Paskyrimo kriterijai	21
26 straipsnis	Pirminis bylos paskyrimas ir teisėjo pranešėjo paskyrimas	21
27 straipsnis	Naujo teisėjo pranešėjo paskyrimas ir bylos paskyrimas iš	22
28 straipsnis	Bylos perdavimas kolegijai, kurioje posėdžiauja kitas skaičius	22
29 straipsnis	Bylos perdavimas vienam teisėjui	23
5 skyrius	GENERALINIŲ ADVOKATŲ PASKYRIMAS	24
30 straipsnis	Atvejai, kuriais gali būti skiriamas generalinis advokatas	24
31 straipsnis	Generalinio advokato paskyrimo tvarka	24
6 skyrius	TEISMO KANCELIARIJA	25
1 skirsnis.	Teismo kancleris	25
32 straipsnis	Teismo kanclerio skyrimas	25
33 straipsnis	Teismo kanclerio pavaduotojas	26
34 straipsnis	Teismo kanclerio ir Teismo kanclerio pavaduotojo negalėjimas vykdyti savo pareigų	26
35 straipsnis	Teismo kanclerio kompetencija	26
36 straipsnis	Registro tvarkymas	26
37 straipsnis	Susipažinimas su registro įrašais	27
38 straipsnis	Galimybė susipažinti su bylos medžiaga	27
2 skirsnis.	Struktūriniai padaliniai	27
39 straipsnis	Pareigūnai ir kiti tarnautojai	27
7 skyrius	BENDROJO TEISMO DARBO ORGANIZAVIMAS	28
40 straipsnis	Bendrojo Teismo posėdžių vieta	28
41 straipsnis	Bendrojo Teismo veiklos kalendorius	28
42 straipsnis	Plenarinė konferencija	28
43 straipsnis	Protokolų parengimas	29
II ANTRAŠTINĖ DALIS	KALBŲ VARTOJIMAS	30
44 straipsnis	Proceso kalbos	30
45 straipsnis	Proceso kalbos nustatymas	30
46 straipsnis	Proceso kalbos vartojimas	31
47 straipsnis	Su kalbų vartojimu susijusios Teismo kanclerio pareigos	32
48 straipsnis	Kalbos, kuriomis leidžiami Bendrojo Teismo leidiniai	32
49 straipsnis	Autentiški tekstai	32
III ANTRAŠTINĖ DALIS	TIESIOGINIAI IEŠKINIAI	33

50 straipsnis	Taikymo sritis	33
1 skyrius	BENDROSIOS NUOSTATOS	33
1 skirsnis.	Atstovavimas šalims	33
51 straipsnis	Atstovavimo pareiga	33
2 skirsnis.	Šalims atstovaujančių asmenų teisės ir pareigos	34
52 straipsnis	Privilegijos, imunitetai ir lengvatos	34
53 straipsnis	Šalims atstovaujančių asmenų statusas	34
54 straipsnis	Imuniteto panaikinimas.....	35
55 straipsnis	Pašalinimas iš bylos nagrinėjimo	35
56 straipsnis	Universiteto dėstytojai.....	35
2a skirsnis. per <i>e-Curia</i>	Dėl keitimosi informacija su šalims atstovaujančiais asmenimis e-Curia.....	36
56a straipsnis	e-Curia.....	36
3 skirsnis.	Dokumentų įteikimas	36
57 straipsnis	Dokumentų įteikimo būdai	36
4 skirsnis.	Terminai	37
58 straipsnis	Terminų skaičiavimas	37
59 straipsnis oficialiajame	leškinys dėl institucijos akto, paskelbto Europos Sąjungos leidinyje.....	38
60 straipsnis	Terminas dėl nuotolių.....	38
61 straipsnis	Terminų nustatymas ir pratęsimas.....	38
62 straipsnis	Procesiniai dokumentai, pateikti pasibaigus terminui	38
5 skirsnis.	Proceso eiga ir bylų nagrinėjimas	39
63 straipsnis	Proceso eiga	39
64 straipsnis	Rungimosi procesas	39
65 straipsnis	Procesinių dokumentų ir nagrinėjant bylą priimtų sprendimų ir nutarčių įteikimas	39
66 straipsnis	Fizinių asmenų asmens duomenų neatskleidimas visuomenei....	39
66a straipsnis	Kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys neatskleidimas visuomenei	40
67 straipsnis	Bylų nagrinėjimo eilės tvarka	40
68 straipsnis	Bylų sujungimas.....	40
69 straipsnis	Bylos nagrinėjimo sustabdymas	40
70 straipsnis	Sprendimas sustabdyti bylos nagrinėjimą ir sprendimas atnaujinti bylos nagrinėjimą	41
71 straipsnis	Sustabdymo trukmė ir pasekmės	41
71a straipsnis	Modelinės bylos.....	42
2 skyrius	PROCESINIAI DOKUMENTAI	42
72 straipsnis	Procesinių dokumentų pateikimo per e-Curia taisyklės.....	42
73 straipsnis	(panaikintas).....	43
74 straipsnis	(panaikintas).....	43

75 straipsnis	Pareiškimų apimtis.....	43
3 skyrius	RAŠYTINĖ PROCESO DALIS.....	43
76 straipsnis	ieškinio turinys.....	43
77 straipsnis	(panaikintas).....	44
78 straipsnis	ieškinio priedai.....	44
79 straipsnis	Pranešimas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje	44
80 straipsnis	ieškinio įteikimas	45
81 straipsnis	Atsiliepiamas į ieškinį	45
82 straipsnis	Dokumentų perdavimas.....	45
83 straipsnis	Dublikas ir triplikas.....	46
4 skyrius	PAGRINDAI, ĮRODYMAI IR IEŠKINIO PATIKSLINIMAS	46
84 straipsnis	Nauji pagrindai	46
85 straipsnis	Įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.....	46
86 straipsnis	ieškinio patikslinimas.....	47
5 skyrius	PRELIMINARUS PRANEŠIMAS.....	48
87 straipsnis	Preliminarus pranešimas	48
6 skyrius	PROCESO ORGANIZAVIMO PRIEMONĖS IR PASIRENGIMO NAGRINĖTI BYLĄ PRIEMONĖS.....	48
88 straipsnis	Bendrosios nuostatos.....	48
1 skirsnis.	Proceso organizavimo priemonės	49
89 straipsnis	Tikslas.....	49
90 straipsnis	Procesas.....	50
2 skirsnis.	Pasirengimo nagrinėti bylą priemonės	50
91 straipsnis	Tikslas.....	50
92 straipsnis	Procesas.....	50
93 straipsnis	Liudytojų šaukimas	51
94 straipsnis	Liudytojų apklausa	51
95 straipsnis	Liudytojų pareigos.....	52
96 straipsnis	Ekspertizė	52
97 straipsnis	Liudytojų ir ekspertų priesaika.....	53
98 straipsnis	Liudytojų ir ekspertų priesaikos pažeidimas.....	53
99 straipsnis	Pareiškimas dėl liudytojo ar eksperto nušalinimo	53
100 straipsnis	Liudytojų ir ekspertų išlaidos.....	54
101 straipsnis	Teismo pavedimas	54
102 straipsnis	Pasirengimo nagrinėti bylą posėdžių protokolai.....	55
3 skirsnis.	Konfidencialių informacijos, įrodymų ir dokumentų, pateiktų vykdant pasirengimo nagrinėti bylą priemones, tvarkymas	55
103 straipsnis	Konfidencialių informacijos ir įrodymų tvarkymas	55
104 straipsnis	Dokumentai, su kuriais institucija atsisakė leisti susipažinti	56

7 skyrius	SU SAJUNGOS ARBA VIENOS AR KELIŲ JOS VALSTYBIŲ NARIŲ SAUGUMU AR JŲ TARPTAUTINIAIS SANTYKIAIS SUSIJUSI INFORMACIJA ARBA ĮRODYMAI.....	56
105 straipsnis	Su Sąjungos arba vienos ar kelių jos valstybių narių saugumu ar jų tarptautiniais santykiais susijusios informacijos arba įrodymų tvarkymas	56
8 skyrius	ŽODINĖ PROCESO DALIS	58
106 straipsnis	Žodinė proceso dalis.....	58
106a straipsnis	Bendras teismo posėdis.....	58
107 straipsnis	Teismo posėdžio data.....	59
107a straipsnis	Dalyvavimas teismo posėdyje per vaizdo konferenciją.....	59
108 straipsnis	Šalių nedalyvavimas teismo posėdyje.....	59
109 straipsnis	Uždaras teismo posėdis	60
110 straipsnis	Teismo posėdžio eiga	60
111 straipsnis	Žodinės proceso dalies užbaigimas.....	60
112 straipsnis	Generalinio advokato išvados pateikimas.....	60
113 straipsnis	Žodinės proceso dalies atnaujinimas.....	61
114 straipsnis	Teismo posėdžio protokolas.....	61
115 straipsnis	Teismo posėdžio įrašas	61
9 skyrius	SPRENDIMAI IR NUTARTYS.....	61
116 straipsnis	Sprendimo paskelbimo data	61
117 straipsnis	Sprendimo turinys.....	62
118 straipsnis	Sprendimo paskelbimas ir įteikimas	62
119 straipsnis	Nutarties turinys.....	63
120 straipsnis	Nutarties pasirašymas ir įteikimas	63
121 straipsnis	Sprendimų ir nutarčių privalomumas	64
122 straipsnis	Paskelbimas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.....	64
10 skyrius	SPRENDIMAI UŽ AKIŲ.....	64
123 straipsnis	Sprendimai už akių.....	64
11 skyrius	DRAUGIŠKAS SUSITARIMAS IR REIKALAVIMŲ ATSIŠAKYMAS	65
124 straipsnis	Draugiškas susitarimas.....	65
125 straipsnis	Ieškinio atsisakymas	65
11a skyrius	PAGAL SESV 270 STRAIPSNĮ IŠKELTOSE BYLOSE BENDROJO TEISMO INICIJUOJAMA DRAUGIŠKO GINČŲ SPRENDIMO PROCEDŪRA	65
125a straipsnis	Procedūra	65
125b straipsnis	Pagrindinių šalių susitarimo padariniai	66
125c straipsnis	Specialus registras ir specialus dokumentų rinkinys	66
125d straipsnis	Draugiškas ginčo sprendimas ir teismo procesas.....	67

12 skyrius	IEŠKINIAI IR ATSKIRIEJI PROCESINIAI KLAUSIMAI, DĖL KURIŲ SPRENDŽIAMA NUTARTIMI	67
126 straipsnis	Akivaizdžiai atmestinas ieškinys.....	67
127 straipsnis	Bylos perdavimas Teisingumo Teismui.....	67
128 straipsnis	Jurisdikcijos atsisakymas	67
129 straipsnis	Imperatyvūs nepriimtino pagrindai	68
130 straipsnis	Prieštaravimai ir atskirieji procesiniai klausimai.....	68
131 straipsnis	Pagrindo priimti sprendimą nebuvimo konstatavimas ex officio .	69
132 straipsnis	Akivaizdžiai pagrįstas ieškinys	69
13 skyrius	BYLINĖJIMOSI IR KITOS PROCESO IŠLAIDOS.....	69
133 straipsnis	Sprendimas dėl bylinėjimosi išlaidų	69
134 straipsnis	Bendrosios bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklės.....	69
135 straipsnis	Teisingumas ir dėl nepagrįstų arba nesąžiningų veiksmų patirtos išlaidos	70
136 straipsnis	Bylinėjimosi išlaidos reikalavimų atsisakymo atveju	70
137 straipsnis	Bylinėjimosi išlaidos, kai nėra pagrindo priimti sprendimo.....	70
138 straipsnis	Įstojusių į bylą šalių bylinėjimosi išlaidos.....	70
139 straipsnis	Proceso išlaidos	71
140 straipsnis	Atlygintinos bylinėjimosi išlaidos	71
141 straipsnis	Mokėjimo tvarka.....	71
14 skyrius	ĮSTOJIMAS Į BYLĄ	72
142 straipsnis	Įstojimo į bylą dalykas ir pasekmės	72
143 straipsnis	Prašymas įstoti į bylą	72
144 straipsnis	Sprendimas dėl prašymo įstoti į bylą	73
145 straipsnis	Paaiškinimų pateikimas.....	74
15 skyrius	NEMOKAMA TEISINĖ PAGALBA	74
146 straipsnis	Bendrosios nuostatos.....	74
147 straipsnis	Nemokamos teisinės pagalbos prašymas.....	75
148 straipsnis	Sprendimas dėl nemokamos teisinės pagalbos prašymo	75
149 straipsnis	Avansai ir bylinėjimosi išlaidų padengimas.....	77
150 straipsnis	Nemokamos teisinės pagalbos nutraukimas.....	77
16 skyrius	SKUBOS PROCEDŪROS.....	78
1 skirsnis.	Pagreitinta procedūra	78
151 straipsnis	Sprendimas dėl pagreitinotos procedūros	78
152 straipsnis	Prašymas taikyti pagreitintą procedūrą.....	78
153 straipsnis	Nagrinėjimas pirmenybės tvarka.....	79
154 straipsnis	Rašytinė proceso dalis	79
155 straipsnis	Žodinė proceso dalis.....	79

2 skirsnis.	Taikymo ir vykdymo sustabdymas ir kitos laikinosios apsaugos priemonės	80
156 straipsnis	Taikymo sustabdymo ar kitų laikinųjų apsaugos priemonių prašymas	80
157 straipsnis	Procedūra	80
158 straipsnis	Sprendimas dėl prašymo	81
159 straipsnis	Aplinkybių pasikeitimas.....	81
160 straipsnis	Naujas prašymas	81
161 straipsnis	Pagal SESV 280, 299 straipsnius ir EAEBS 164 straipsnį pateiktas prašymas	81
17 skyrius	SU SPRENDIMAIMIS IR NUTARTIMIS SUSIJĘ PRAŠYMAI	82
162 straipsnis	Prašymo paskyrimas.....	82
163 straipsnis	Bylos nagrinėjimo sustabdymas	82
164 straipsnis	Sprendimų ir nutarčių klaidų ištaisymas	82
165 straipsnis	Sprendimo nepriėmimas tam tikru klausimu	83
166 straipsnis	Protestas dėl už akių priimto sprendimo	83
167 straipsnis	Procesas pagal trečiojo asmens skundą.....	84
168 straipsnis	Sprendimų ir nutarčių išaiškinimas	84
169 straipsnis	Bylos atnaujinimas	85
170 straipsnis	Ginčas dėl atlygintinų bylinėjimosi išlaidų.....	86
IV ANTRAŠTINĖ DALIS SU INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖMIS SUSIJUSIOS BYLOS. 87		
171 straipsnis	Taikymo sritis	87
1 skyrius	BYLOS ŠALYS	87
172 straipsnis	Atsakovas.....	87
173 straipsnis	Kitų procedūros Apeliacinėje taryboje šalių statusas Bendrajame Teisme	87
174 straipsnis	Šalies pakeitimas	88
175 straipsnis	Prašymas pakeisti šalį.....	88
176 straipsnis	Sprendimas dėl prašymo pakeisti šalį.....	89
2 skyrius	IEŠKINYS IR ATSAKYMAI Į IEŠKINĮ	89
177 straipsnis	Ieškinys.....	89
178 straipsnis	Ieškinio įteikimas	90
179 straipsnis	Atsakymą į ieškinį galinčios pateikti šalys.....	91
180 straipsnis	Atsakymas į ieškinį	91
181 straipsnis	Rašytinės proceso dalies užbaigimas	91
3 skyrius	PRIEŠPRIEŠINIS IEŠKINYS.....	91
182 straipsnis	Priešpriešinis ieškinys.....	91
183 straipsnis	Priešpriešinio ieškinio turinys.....	92
184 straipsnis	Priešpriešinio ieškinio reikalavimai, pagrindai ir argumentai.....	92

185 straipsnis	Atsakymas į priešpriešinį ieškinį	92
186 straipsnis	Rašytinės proceso dalies užbaigimas	92
187 straipsnis	Pagrindinio ieškinių ir priešpriešinio ieškinių ryšys	92
4 skyrius	KITI PROCESINIAI KLAUSIMAI.....	93
188 straipsnis	Bendrojo Teismo nagrinėjamo ginčo dalykas.....	93
189 straipsnis	Pareiškimų apimtis.....	93
190 straipsnis	Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas	93
191 straipsnis	Kitos taikomos nuostatos.....	93
V ANTRAŠTINĖ DALIS APELIACINIAI SKUNDAI DĖL TARNAUTOJŲ TEISMO SPRENDIMŲ IR NUTARČIŲ		94
192 straipsnis	(panaikintas).....	94
1 skyrius	APELIACINIS SKUNDAS	94
193 straipsnis	(panaikintas).....	94
194 straipsnis	(panaikintas).....	94
195 straipsnis	(panaikintas).....	94
196 straipsnis	(panaikintas).....	94
2 skyrius	ATSILIEPIMAS Į APELIACINĮ SKUNDĄ, DUBLIKAS IR TRIPLIKAS	94
197 straipsnis	(panaikintas).....	94
198 straipsnis	(panaikintas).....	94
199 straipsnis	(panaikintas).....	94
200 straipsnis	(panaikintas).....	94
201 straipsnis	(panaikintas).....	95
3 skyrius	PRIEŠPRIEŠINIS APELIACINIS SKUNDAS	95
202 straipsnis	(panaikintas).....	95
203 straipsnis	(panaikintas).....	95
204 straipsnis	(panaikintas).....	95
4 skyrius	DĖL PRIEŠPRIEŠINIO APELIACINIO SKUNDO PATEIKIAMAI PAREIŠKIMAI	95
205 straipsnis	(panaikintas).....	95
206 straipsnis	(panaikintas).....	95
5 skyrius	ŽODINĖ PROCESO DALIS	95
207 straipsnis	(panaikintas).....	95
6 skyrius	APELIACINIAI SKUNDAI, DĖL KURIŲ SPRENDŽIAMA NUTARTIMI... ..	96
208 straipsnis	(panaikintas).....	96
209 straipsnis	(panaikintas).....	96
7 skyrius	PAGRINDINIO APELIACINIO SKUNDO IŠBRAUKIMO IŠ REGISTRO PASEKMĖS PRIEŠPRIEŠINIAM APELIACINIAM SKUNDUI.....	96

210 straipsnis	(panaikintas).....	96
211 straipsnis	(panaikintas).....	96
9 skyrius	KITOS APELIACINIAME PROCESSE TAIKOMOS NUOSTATOS	96
212 straipsnis	(panaikintas).....	96
213 straipsnis	(panaikintas).....	96
10 skyrius	APELIACINIS SKUNDAS DĖL SPRENDIMŲ ATMESTI PRAŠYMĄ ĮSTOTI Į BYLĄ IR SPRENDIMŲ DĖL LAIKINŲJŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ.....	97
214 straipsnis	(panaikintas).....	97
VI ANTRAŠTINĖ DALIS PROCESAS PANAIKINUS SPRENDIMĄ ARBA NUTARTĮ APELIACINE TVARKA IR GRAŽINUS BYLĄ		98
1 skyrius	BENDROJO TEISMO SPRENDIMAI IR NUTARTYS, PRIIMAMI PANAIKINUS JO SPRENDIMĄ AR NUTARTĮ IR GRAŽINUS JAM BYLĄ.....	98
215 straipsnis	Teisingumo Teismo atliekamas Bendrojo Teismo sprendimo arba nutarties panaikinimas ir bylos gražinimas.....	98
216 straipsnis	Bylos paskyrimas.....	98
217 straipsnis	Proceso eiga	98
218 straipsnis	Procesui taikomos nuostatos	99
219 straipsnis	Bylinėjimosi išlaidos.....	99
2 skyrius	PO SPRENDIMO AR NUTARTIES PERŽIŪROS IR PO BYLOS GRAŽINIMO PRIIMAMI BENDROJO TEISMO SPRENDIMAI IR NUTARTYS.....	99
220 straipsnis	(panaikintas).....	99
221 straipsnis	(panaikintas).....	99
222 straipsnis	(panaikintas).....	99
223 straipsnis	(panaikintas).....	99
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS		100
224 straipsnis	Vykdyimo nuostatos.....	100
225 straipsnis	Priverstinis vykdymas	100
226 straipsnis	Panaikinimas.....	100
227 straipsnis	Šio reglamento paskelbimas ir įsigaliojimas	100

ĮVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis (M1) (M3) (M5)

Sąvokos

1. Šiame reglamente:

- a) Europos Sąjungos sutarties nuostatos nurodomos rašant santrumpą ESS ir po jos šios Sutarties atitinkamo straipsnio numerį;
- b) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatos nurodomos rašant santrumpą SESV ir po jos šios Sutarties atitinkamo straipsnio numerį;
- c) Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties nuostatos nurodomos rašant santrumpą EAEBS ir po jos šios Sutarties atitinkamo straipsnio numerį;
- d) „Statutas“ – Protokolas dėl Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto;
- e) „EEE susitarimas“ – Europos ekonominės erdvės susitarimas¹;
- f) „Tarybos reglamentas Nr. 1“ – 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje².

2. Taikant šį reglamentą:

- a) „Bendrasis Teismas“ – kolegijai paskirtų arba perduotų bylų atveju reiškia tą kolegiją, o vienam teisėjui perduotų arba paskirtų bylų atveju reiškia tą teisėją;
- b) „pirmininkas“ – kai terminas vartojamas be papildomų žodžių:
  - konkrečios sudėties teismui dar nepaskirtų bylų atveju – Bendrojo Teismo pirmininkas,
  - kolegijoms paskirtų bylų atveju – kolegijos, kuriai byla paskirta, pirmininkas,
  - vienam teisėjui perduotų arba paskirtų bylų atveju – tas teisėjas;

---

¹ OL L 1, 1994 1 3, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3.

² OL 17, 1958 10 6, p. 385; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 3.

- c) „šalis“ arba „šalys“ – kai terminas vartojamas be papildomų žodžių – bet kuri bylos šalis, įskaitant įstojusias į bylą šalis;
- d) „pagrindinė šalis“ arba „pagrindinės šalys“ – atsižvelgiant į atvejį, ieškovas arba atsakovas, arba jie abu;
- e) „šalims atstovaujantys asmenys“ – advokatai ir atstovai, pastariesiems prireikus padeda patarėjas arba advokatas, atstovaujantys šalims Bendrajame Teisme, kaip numatyta Statuto 19 straipsnyje;
- f) „institucija“ arba „institucijos“ – ESS 13 straipsnio 1 dalyje nurodytos Sąjungos institucijos ir Sutartimis arba joms vykdyti priimtais aktais įsteigtos įstaigos ar organai, kurie gali būti Bendrojo Teismo nagrinėjamų bylų šalys;
- g) „Tarnyba“ – atsižvelgiant į atvejį, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba arba Bendrijos augalų veislių tarnyba;
- h) „ELPA priežiūros institucija“ – EEE susitarime minima Europos laisvosios prekybos asociacijos priežiūros institucija;
- i) „tiesioginiai ieškiniai“ – ieškiniai, pareikšti pagal SESV 263, 265, 268, 270 ir 272 straipsnius;
- j) „Pareigūnų tarnybos nuostatai“ – Reglamentas, nustatantis Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas;
- k) „e-Curia“ – Europos Sąjungos Teisingumo Teismo taikomoji programa, leidžianti pateikti ir įteikti procesinius dokumentus elektroniniu būdu.

2 straipsnis

Reglamento objektas

Šio reglamento nuostatomis įgyvendinamos ir prireikus papildomos tam tikros ESS, SESV, EAEBS ir Statuto nuostatos.

I ANTRAŠTINĖ DALIS BENDROJO TEISMO ORGANIZACINIAI KLAUSIMAI

1 skyrius BENDROJO TEISMO NARIAI

3 straipsnis (M4) **Teisėjo ir generalinio advokato pareigos**

1. Kiekvienas Bendrojo Teismo narys paprastai eina teisėjo pareigas.
2. Bendrojo Teismo nariai toliau vadinami teisėjais.
3. Kiekvienas teisėjas, išskyrus Bendrojo Teismo pirmininką ir kolegijų pirmininkus, 30 ir 31 straipsniuose nurodytomis aplinkybėmis gali tam tikroje byloje vykdyti generalinio advokato pareigas.
4. Šiame reglamente daromos nuorodos į generalinį advokatą taikomos tik tais atvejais, kai vienas iš teisėjų yra paskirtas generaliniu advokatu.

4 straipsnis **Teisėjų kadencijos pradžia**

Teisėjo kadencija pradedama skaičiuoti nuo paskyrimo dokumente šiuo tikslu nurodytos dienos. Jeigu šiame dokumente nenurodyta kadencijos pradžios data, kadencija pradedama skaičiuoti nuo šio dokumento paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

5 straipsnis **Priesaika**

Prieš pradėdami eiti pareigas teisėjai Teisingumo Teisme prisiekia, kaip nurodyta Statuto 2 straipsnyje:

„Aš prisiekiu nešališkai ir sąžiningai eiti savo pareigas; prisiekiu saugoti Teismo pasitarimų slaptumą.“

6 straipsnis
Iškilmingas pasižadėjimas

Iškart po priesaikos teisėjai pasirašo pareiškimą, kuriuo iškilmingai pasižada, kaip nurodyta Statuto 4 straipsnio trečioje pastraipoje.

7 straipsnis
Teisėjo atleidimas iš pareigų

1. Tuo atveju, kai pagal Statuto 6 straipsnį Teisingumo Teismas, pasikonsultavęs su Bendroju Teismu, turi nuspręsti dėl to, ar teisėjas nebeatitinka keliamų reikalavimų arba nebevykdo su jo pareigomis susijusių įsipareigojimų, Bendrojo Teismo pirmininkas pasiūlo tokiam asmeniui pateikti savo paaiškinimus nedalyvaujant Teismo kancleriui.
2. Bendrasis Teismas motyvuoja savo nuomonę.
3. Nuomonei, kad Bendrojo Teismo teisėjas nebeatitinka keliamų reikalavimų arba nebevykdo su jo pareigomis susijusių įsipareigojimų, turi pritarti Bendrojo Teismo teisėjų dauguma, atsižvelgiant į Statuto 48 straipsnį. Tuo atveju apie balsavimo rezultatus pranešama Teisingumo Teismui.
4. Balsavimas vyksta slaptai, nedalyvaujant Teismo kancleriui; pats teisėjas svarstant nedalyvauja.

8 straipsnis
Vyresniškumas

1. Teisėjų vyresniškumas nustatomas atsižvelgiant į jų pareigų ėjimo pradžią.
2. Jeigu pareigų ėjimo trukmė yra vienoda, vyresniškumas nustatomas pagal amžių.
3. Kitai kadencijai paskirti teisėjai išlaiko savo vyresniškumą pagal pareigų ėjimo trukmę.

2 skyrius
PIRMININKAVIMAS BENDRAJAME TEISME

9 straipsnis

Bendrojo Teismo pirmininko ir pirmininko pavaduotojo rinkimai

1. Pagal SESV 254 straipsnio antrą pastraipą iš dalies atnaujinus Bendrojo Teismo sudėtį teisėjai nedelsdami iš savo tarpo trejiems metams išrenka Bendrojo Teismo pirmininką.
2. Jeigu Bendrojo Teismo pirmininko vieta tampa laisva anksčiau, nei pasibaigia įprasta jo kadencija, Bendrasis Teismas likusiam kadencijos laikui pirmininku išrenka kitą teisėją.
3. Šiame straipsnyje numatyti rinkimai vyksta balsuojant slaptai. Išrenkamas teisėjas, kuris gavo daugiau nei pusę Bendrojo Teismo teisėjų balsų, atsižvelgiant į Statuto 48 straipsnį. Jeigu nė vienas teisėjas negauna šios balsų daugumos, surengiami kiti balsavimai, kol ji bus pasiekta.
4. Šio straipsnio 3 dalyje numatyta tvarka teisėjai iš savo tarpo trejiems metams išrenka Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotoją. Jeigu Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojo vieta tampa laisva anksčiau, nei pasibaigia įprasta jo kadencija, taikoma šio straipsnio 2 dalis.
5. Pagal šį straipsnį išrinktų Bendrojo Teismo pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pavardės skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

10 straipsnis (M6)

Bendrojo Teismo pirmininko kompetencija

1. Bendrojo Teismo pirmininkas atstovauja Bendrajam Teismui.
2. Bendrojo Teismo pirmininkas vadovauja Bendrojo Teismo veiklai ir jo struktūriniais padaliniais.
3. Bendrojo Teismo pirmininkas pirmininkauja 42 straipsnyje nurodytai plenarinei konferencijai.
4. Bendrojo Teismo pirmininkas pirmininkauja didžiajai kolegijai. Tokiu atveju taikomas 19 straipsnis.
5. Jeigu Bendrojo Teismo pirmininkas paskiriamas į kolegiją, jis tai kolegijai pirmininkauja. Tokiu atveju taikomas 19 straipsnis.

6. Jeigu byla dar nepaskirta konkrečios sudėties teismui, Bendrojo Teismo pirmininkas gali imtis 89 straipsnyje numatytų proceso organizavimo priemonių ir yra kompetentingas priimti 66 ir 66a straipsniuose nurodytus sprendimus.

11 straipsnis

Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojo kompetencija

1. Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas padeda Bendrojo Teismo pirmininkui vykdyti savo funkcijas ir laikinai jį pakeičia, jei šis negali vykdyti savo pareigų.
2. Bendrojo Teismo pirmininko prašymu pirmininko pavaduotojas jį laikinai pakeičia ir vykdo funkcijas, numatytas 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse.
3. Bendrasis Teismas sprendimu nustato sąlygas, kuriomis Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas laikinai pakeičia Bendrojo Teismo pirmininką ir vykdo jo teismines funkcijas. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
4. Nepažeidžiant 10 straipsnio 5 dalies, jeigu Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas paskiriamas į kolegiją, jis tai kolegijai pirmininkauja. Tokiu atveju taikomas 19 straipsnis.

12 straipsnis

Bendrojo Teismo pirmininko ir pirmininko pavaduotojo negalėjimas vykdyti savo pareigų

Jeigu Bendrojo Teismo pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas negali vykdyti savo pareigų, pirmininkavimo funkcijas vykdo vienas iš kolegijų pirmininkų arba, jų nesant, vienas iš kitų teisėjų, laikantis 8 straipsnyje nustatytos vyresniškumo tvarkos.

3 skyrius

KOLEGIJOS IR BYLAS NAGRINĖJANČIO TEISMO SUDĖTYS

1 skirsnis. Kolegijų ir konkrečios sudėties teismo sudarymas

13 straipsnis

Kolegijų sudarymas

1. Bendrasis Teismas sudaro kolegijas, kuriose posėdžiauja trys arba penki teisėjai.

2. Bendrasis Teismas Bendrojo Teismo pirmininko siūlymu sprendžia dėl teisėjų paskyrimo į kolegijas.
3. Pagal šį straipsnį priimti sprendimai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Kompetentingas konkrečios sudėties teismas

1. Bendrajame Teisme bylos nagrinėjamos kolegijose, kuriose posėdžiauja trys arba penki teisėjai, kaip numatyta 13 straipsnyje.
2. 28 straipsnyje nurodytais atvejais bylos gali būti nagrinėjamos didžiojoje kolegijoje.
3. Bylas gali nagrinėti vienas teisėjas, jeigu jos jam perduodamos pagal 29 straipsnį.

15 straipsnis

Didžiosios kolegijos sudarymas

1. Didžiąją kolegiją sudaro penkiolika teisėjų.
2. Bendrasis Teismas priima sprendimą dėl teisėjų paskyrimo į didžiąją kolegiją tvarkos. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

16 straipsnis

Teisėjo nusišalinimas ir nušalinimas

1. Jei, vadovaudamasis Statuto 18 straipsnio pirma ir antra pastraipomis, teisėjas mano, kad negali dalyvauti nagrinėjant tam tikrą bylą, jis apie tai praneša Bendrojo Teismo pirmininkui ir šis jį atleidžia nuo šios pareigos.
2. Jei pirmininkas mano, kad vadovaujantis Statuto 18 straipsnio pirma ir antra pastraipomis teisėjas negali dalyvauti nagrinėjant tam tikrą bylą, jis apie tai praneša tokiam teisėjui ir prieš priimdamas sprendimą išklauso jo paaiškinimus.
3. Jeigu iškyla kliūčių taikyti šį straipsnį, vadovaudamasis Statuto 18 straipsnio trečia pastraipa, Bendrojo Teismo pirmininkas 1 ir 2 dalyse nurodytus klausimus perduoda spręsti plenarinei konferencijai. Tokiu atveju balsavimas vyksta slapta, nedalyvaujant Teismo kancleriui ir išklausus atitinkamo teisėjo paaiškinimus; pats teisėjas svarstant nedalyvauja.

17 straipsnis

Bylą nagrinėjančio teismo nario negalėjimas vykdyti savo pareigų

1. Jeigu paaiškėja, kad didžiojoje kolegijoje, prieš pradėdant pasitarimus byloje arba teismo posėdį, teisėjas negali vykdyti savo pareigų ir dėl to nėra 15 straipsnyje numatyto teisėjų skaičiaus, Bendrojo Teismo pirmininkas į šią kolegiją paskiria teisėją, kad būtų pasiektas numatytas teisėjų skaičius.
2. Jeigu paaiškėja, kad kolegijoje, kurioje posėdžiauja trys arba penki teisėjai, prieš pradėdant pasitarimus byloje arba teismo posėdį, teisėjas negali vykdyti savo pareigų ir dėl to nėra numatyto teisėjų skaičiaus, šios kolegijos pirmininkas į ją paskiria kitą tos pačios kolegijos teisėją, kad šis pakeistų pareigų negalintį vykdyti teisėją. Jeigu teisėjo, kuris negali vykdyti savo pareigų, neįmanoma pakeisti kitu tos pačios kolegijos teisėju, šios kolegijos pirmininkas apie tai praneša Bendrojo Teismo pirmininkui, o šis, vadovaudamasis Bendrojo Teismo nustatytais kriterijais, paskiria kitą teisėją, kad būtų pasiektas numatytas teisėjų skaičius. Sprendimas, kuriuo nustatomi šie kriterijai, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
3. Jeigu teisėjas, kuriam buvo paskirta ar perduota byla, kad jis ją nagrinėtų kaip vienas teisėjas, negali vykdyti savo pareigų, Bendrojo Teismo pirmininkas vietoj jo paskiria kitą teisėją.

2 skirsnis. Kolegijų pirmininkai

18 straipsnis

Kolegijų pirmininkų rinkimai

1. Pagal 9 straipsnio 3 dalį teisėjai iš savo tarpo išrenka kolegijų, kuriose posėdžiauja trys ir penki teisėjai, pirmininkus.
2. Kolegijų, kuriose posėdžiauja penki teisėjai, pirmininkai išrenkami trejų metų kadencijai. Jie gali būti perrinkti kitai kadencijai.
3. Kolegijų, kuriose posėdžiauja trys teisėjai, pirmininkai išrenkami nustatytam laikotarpiui.
4. Kolegijų, kuriose posėdžiauja penki teisėjai, pirmininkų rinkimai vyksta iškart, kai pagal 9 straipsnį išrenkami Bendrojo Teismo pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas.
5. Jeigu kolegijos pirmininko vieta tampa laisva anksčiau, nei pasibaigia jo įprasta kadencija, likusiam kadencijos laikui kolegijos pirmininku išrenkamas kitas teisėjas.

6. Pagal šį straipsnį išrinktų kolegijų pirmininkų pavardės skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

19 straipsnis

Kolegijos pirmininko kompetencija

1. Išklausęs teisėją pranešėją, kolegijos pirmininkas vykdo šiuo reglamentu jam suteiktą kompetenciją.
2. Kolegijos pirmininkas visus jo kompetencijai priskirtus klausimus gali perduoti spręsti kolegijai.

20 straipsnis

Kolegijos pirmininko negalėjimas vykdyti savo pareigų

Nepažeidžiant 10 straipsnio 5 dalies ir 11 straipsnio 4 dalies, jeigu kolegijos pirmininkas negali vykdyti savo pareigų, jo funkcijas vykdo tos sudėties teismo teisėjas, laikantis 8 straipsnyje nustatytos vyresniškumo tvarkos.

3 skirsnis. Pasitarimai

21 straipsnis

Pasitarimų tvarka

1. Bendrojo Teismo pasitarimai yra ir išlieka slapti.
2. Jeigu buvo surengtas teismo posėdis, pasitarimuose dalyvauja tik jame dalyvavę teisėjai.
3. Kiekvienas pasitarimuose dalyvaujantis teisėjas pareiškia savo nuomonę ir ją motyvuoja.
4. Teisėjų daugumos po galutinio svarstymo padarytos išvados lemia Bendrojo Teismo sprendimą. Balsavimas vyksta atvirkštine tvarka nei nustatyta 8 straipsnyje, išskyrus teisėjo pranešėjo, kuris balsuoja pirmas, ir pirmininko, kuris balsuoja paskutinis, balsavimą.

22 straipsnis

Pasitarimuose dalyvaujančių teisėjų skaičius

Jeigu vienas iš teisėjų negali vykdyti savo pareigų, todėl teisėjų skaičius yra lyginis, pasitarimuose nedalyvauja trumpiausiai teisėjo pareigas einantis teisėjas, kuris nustatomas pagal 8 straipsnį, nebent jis yra pirmininkas arba teisėjas pranešėjas. Pastaruoju atveju pasitarimuose nedalyvauja kitas iš karto prieš jį pagal vyresniškumo tvarką einantis teisėjas.

23 straipsnis

Didžiosios kolegijos kvorumas

1. Didžiosios kolegijos pasitarimai yra teisėti tik tada, kai juose dalyvauja bent vienuolika teisėjų.
2. Jeigu dėl teisėjo negalėjimo vykdyti savo pareigų šis kvorumas nesusidaro, Bendrojo Teismo pirmininkas paskiria kitą teisėją, kad susidarytų didžiosios kolegijos kvorumas.
3. Jeigu kvorumas nebesusidaro po to, kai įvyko teismo posėdis, teisėjas keičiamas laikantis 2 dalyje nustatytų sąlygų ir naujas teismo posėdis rengiamas, jeigu to prašo pagrindinė šalis. Naują teismo posėdį Bendrasis Teismas gali surengti ir savo iniciatyva. Surengti naują teismo posėdį būtina, jei buvo imtasi 91 straipsnio a ir d punktuose ir 96 straipsnio 2 dalyje nurodytų pasirengimo nagrinėti bylą priemonių. Jeigu naujas teismo posėdis nerengiamas, 21 straipsnio 2 dalis netaikoma.

24 straipsnis

Kolegijų, kuriose posėdžiauja trys arba penki teisėjai, kvorumas

1. Kolegijų, kuriose posėdžiauja trys arba penki teisėjai, pasitarimai yra teisėti tik tada, kai juose dalyvauja bent trys teisėjai.
2. Jeigu dėl to, kad teisėjas negali vykdyti savo pareigų kolegijoje, kurioje posėdžiauja trys arba penki teisėjai, nėra kvorumo, tokios kolegijos pirmininkas paskiria kitą šios kolegijos teisėją, kad šis pakeistų pareigų negalintį vykdyti teisėją. Jeigu teisėjo, kuris negali vykdyti savo pareigų, neįmanoma pakeisti kitu tos pačios kolegijos teisėju, tos kolegijos pirmininkas apie tai praneša Bendrojo Teismo pirmininkui, o šis, vadovaudamasis Bendrojo Teismo nustatytais kriterijais, paskiria kitą teisėją, kad būtų pasiektas kolegijos kvorumas. Sprendimas, kuriuo nustatomi šie kriterijai, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Jeigu kvorumas nebesusidaro po to, kai įvyko teismo posėdis, teisėjas keičiamas laikantis 2 dalyje nustatytų sąlygų ir naujas teismo posėdis rengiamas, jeigu to prašo pagrindinė šalis. Naują teismo posėdį Bendrasis Teismas gali surengti ir savo iniciatyva. Surengti naują teismo posėdį būtina, jei buvo imtasi 91 straipsnio a ir d punktuose ir 96 straipsnio 2 dalyje nurodytų pasirengimo nagrinėti bylą priemonių. Surengti naują teismo posėdį būtina, kai turi būti pakeistas daugiau kaip vienas iš pirmame teismo posėdyje dalyvavusių teisėjų. Jeigu naujas teismo posėdis nerengiamas, 21 straipsnio 2 dalis netaikoma.

4 skyrius

BYLŲ PASKYRIMAS IR SKYRIMAS IŠ NAUJO, TEISĖJŲ PRANEŠĖJŲ PASKYRIMAS, BYLŲ PERDAVIMAS KITOS KONKREČIOS SUDĖTIES TEISMUI IR VIENAM TEISĖJUI

25 straipsnis

Paskyrimo kriterijai

1. Bendrasis Teismas nustato kriterijus, pagal kuriuos bylos paskirstomos kolegijoms. Bendrasis Teismas gali pavesti vienai arba kelioms kolegijoms nagrinėti specialių sričių bylas.
2. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Pirminis bylos paskyrimas ir teisėjo pranešėjo paskyrimas

1. Kai gaunamas dokumentas dėl bylos iškėlimo, Bendrojo Teismo pirmininkas kuo greičiau paskiria bylą vienai iš kolegijų, taikydamas šio Teismo pagal 25 straipsnį nustatytus kriterijus.
2. Kiekvienoje tai kolegijai paskirtoje byloje kolegijos pirmininkas pasiūlo Bendrojo Teismo pirmininkui vieną teisėją paskirti teisėju pranešėju. Bendrojo Teismo pirmininkas priima sprendimą dėl šio pasiūlymo.
3. Jeigu į kurią nors kolegiją, kurioje posėdžiauja trys arba penki teisėjai, paskirtų teisėjų skaičius yra didesnis nei atitinkamai trys arba penki, kolegijos pirmininkas sprendžia, kurie iš šių teisėjų dalyvaus nagrinėjant bylą.

27 straipsnis (M6)

Naujo teisėjo pranešėjo paskyrimas ir bylos paskyrimas iš naujo

1. Jeigu teisėjas pranešėjas negali vykdyti savo pareigų, kompetentingo konkrečios sudėties teismo pirmininkas apie tai praneša Bendrojo Teismo pirmininkui, o šis paskiria naują teisėją pranešėją. Jeigu šis teisėjas paskirtas į kitą kolegiją nei ta, kuriai byla buvo iš pradžių paskirta, bylą nagrinėja kolegija, kurioje posėdžiauja naujas teisėjas pranešėjas.
2. Siekdamas atsižvelgti į ryšį tarp tam tikrų bylų dėl jų dalyko, Bendrojo Teismo pirmininkas motyvuotu sprendimu ir pasikonsultavęs su tam tikrais teisėjais pranešėjais gali paskirti bylas iš naujo, kad visas šias bylas parengtų nagrinėti tas pats teisėjas pranešėjas. Jeigu teisėjas pranešėjas, kuriam bylos paskirtos iš naujo, nepriklauso kolegijai, kuriai bylos buvo iš pradžių paskirtos, bylas nagrinėja kolegija, kurioje posėdžiauja naujas teisėjas pranešėjas.
3. Kol nepateiktas 87 straipsnyje nurodytas preliminarus pranešimas, gero teisingumo vykdymo sumetimais išimties tvarka Bendrojo Teismo pirmininkas gali motyvuotu sprendimu, pasikonsultavęs su atitinkamais teisėjais, paskirti kitą teisėją pranešėją. Jeigu šis teisėjas paskirtas į kitą kolegiją nei ta, kuriai byla buvo iš pradžių paskirta, bylą nagrinėja kolegija, kurioje posėdžiauja naujas teisėjas pranešėjas.
4. Prieš priimdamas sprendimus dėl 1–3 dalyse nurodytų paskyrimų, Bendrojo Teismo pirmininkas gauna atitinkamų kolegijų pirmininkų pastabas.
5. Bendrajam Teismui priėmus sprendimą dėl teisėjų paskyrimo į kolegijas ir pasikeitus kolegijų sudėčiai, bylą nagrinėja kolegija, kurioje pagal šį sprendimą posėdžiauja teisėjas pranešėjas, jeigu neprasidėjo pasitarimai byloje arba nebuvo pradėta žodinė proceso dalis.
6. Nepažeidžiant 5 dalies nuostatų, jeigu byla priskiriama specialiajai sričiai, kaip tai suprantama pagal 25 straipsnį, o tuo metu, kai Bendrasis Teismas priima sprendimą dėl teisėjų paskyrimo į kolegijas rašytinė proceso dalis dar nėra baigta, šios srities bylas nagrinėjančioje kolegijoje paskiriamas naujas teisėjas pranešėjas, jeigu pradinis teisėjas pranešėjas paskiriamas į kolegiją, kuri šios srities bylų nenagrinėja.

28 straipsnis (M4) (M6)

Bylos perdavimas kolegijai, kurioje posėdžiauja kitas skaičius teisėjų

1. Kai tai pateisina teisinis bylos sudėtingumas ar bylos svarba arba ypatingos aplinkybės, byla gali būti perduota didžiajai kolegijai arba kolegijai, kurioje posėdžiauja kitas skaičius teisėjų.

2. Bet kurioje proceso stadijoje savo iniciatyva arba vienos iš pagrindinių šalių prašymu kolegija, kurioje nagrinėjama byla, gali pasiūlyti plenarinei konferencijai, kad byla būtų perduota taikant 1 dalį.
3. Bendrojo Teismo pirmininkas arba Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojas gali pasiūlyti plenarinei konferencijai, kad byla būtų perduota taikant 1 dalį, kol baigsis žodinė proceso dalis, arba, jei taikoma 106 straipsnio 3 dalis, kol byla nagrinėjanti kolegija nuspręs priimti sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies.
4. Sprendimą perduoti bylą kolegijai, kurioje posėdžiauja daugiau teisėjų, priima plenarinė konferencija.
5. Sprendimą perduoti bylą kolegijai, kurioje posėdžiauja mažiau teisėjų, išklausiusi pagrindines šalis, priima plenarinė konferencija.
6. Valstybės narės arba Sąjungos institucijos, kuri yra bylos šalis, prašymu byla turi būti nagrinėjama kolegijoje, kurioje posėdžiauja mažiausiai penki teisėjai.

29 straipsnis (M3)

Bylos perdavimas vienam teisėjui

1. Toliau išvardytas bylas, paskirtas kolegijai, kurioje posėdžiauja trys teisėjai, gali nagrinėti teisėjas pranešėjas, kuris jas nagrinėja kaip vienas teisėjas, jeigu, atsižvelgiant į tai, kad kilę teisiniai arba faktiniai klausimai nesudėtingi, bylos svarba ribota ir nėra jokių kitų ypatingų aplinkybių, šios bylos gali būti taip nagrinėjamos ir yra jam perduotos šiame straipsnyje nurodytomis sąlygomis; tai yra:
  - a) šio reglamento 171 straipsnyje nurodytos bylos;
  - b) pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, 265 straipsnio trečią pastraipą, 268 ir 270 straipsnius iškeltos bylos, kuriose keliami nusistovėjusioje teismo praktikoje jau išaiškinti klausimai arba kurios priskiriamos prie bylų, kurių dalykas tas pats, grupės, jeigu vienoje iš jų jau priimtas sprendimas ir jis įsiteisėjęs;
  - c) bylos, iškeltos pagal SESV 272 straipsnį.
2. Perduoti vienam teisėjui negalima:
  - a) ieškinių dėl visuotinai taikomo akto panaikinimo arba bylų, kuriose pateiktas aiškus visuotinai taikomo akto neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas;

- b) ieškinių, pareikštų pagal SESV 270 straipsnį, kuriuose pateiktas aiškus visuotinai taikomo akto neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas, nebent dėl tokiu prieštaravimu keliamų klausimų Teisingumo Teismas arba Bendrasis Teismas jau būtų priėmęs sprendimą;
- c) bylų dėl šių normų įgyvendinimo:
- konkurencijos ir koncentracijos kontrolės,
  - valstybių suteiktos pagalbos,
  - prekybos apsaugos priemonių,
  - bendro žemės ūkio rinkos organizavimo, išskyrus bylas, kurios priskiriamos prie bylų, kurių dalykas tas pats, grupės, jeigu dėl vienos iš jų jau priimtas sprendimas ir jis yra įsiteisėjęs.
3. Sprendimą perduoti bylą vienam teisėjui, išklausiusi pagrindines šalis, priima tą bylą nagrinėjanti kolegija, kurioje posėdžiauja trys teisėjai. Jeigu valstybė narė arba Sąjungos institucija, kuri yra bylos šalis, prieštarauja tam, kad bylą nagrinėtų vienas teisėjas, byla toliau nagrinėjama toje kolegijoje, į kurios sudėtį įeina teisėjas pranešėjas.
4. Vienas teisėjas perduoda bylą kolegijai, jeigu nustato, kad nebetenkinamos perdavimo jam sąlygos.

5 skyrius GENERALINIŲ ADVOKATŲ PASKYRIMAS

30 straipsnis

Atvejai, kuriais gali būti skiriamas generalinis advokatas

Bendrajam Teismui gali padėti generalinis advokatas, jei Teismas mano, kad tai reikalinga dėl teisinio arba faktinio bylos sudėtingumo.

31 straipsnis (M6)

Generalinio advokato paskyrimo tvarka

1. Sprendimą paskirti generalinį advokatą konkrečioje byloje kolegijos, kuriai paskirta ar perduota byla, prašymu priima plenarinė konferencija.
2. Bendrojo Teismo pirmininkas paskiria teisėją vykdyti generalinio advokato funkcijas toje byloje.

3. Paskirtas generalinis advokatas pateikia savo pastabas prieš priimant 16, 28, 45, 68, 70, 83, 87, 90, 92, 98, 103, 105, 106, 113, 126–132, 144, 151, 165, 168 ir 169 straipsniuose numatytus sprendimus.

6 skyrius TEISMO KANCELIARIJA

1 skirsnis. Teismo kancleris

32 straipsnis **Teismo kanclerio skyrimas**

1. Bendrasis Teismas skiria savo kanclerį.
2. Apie laisvą Teismo kanclerio vietą skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Per laikotarpį, kuris negali būti trumpesnis nei trys savaitės, suinteresuotieji asmenys gali pateikti paraiškas eiti šias pareigas ir išsamią informaciją apie pilietybę, universitetinį išsilavinimą, kalbų mokėjimą, dabartinę ir ankstesnę profesinę veiklą ir patirtį teisingumo vykdymo ir tarptautinių santykių srityje, jeigu tokios patirties yra.
3. Balsavimas vyksta laikantis 9 straipsnio 3 dalyje nustatytos tvarkos.
4. Teismo kancleris skiriamas šešeriems metams. Jis gali būti paskirtas naujai kadencijai. Bendrasis Teismas gali nuspręsti einantį pareigas Teismo kanclerį paskirti naujai kadencijai nesilaikydamas šio straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos. Tokiu atveju taikoma 3 dalis.
5. Teismo kancleris prisiekia, kaip nurodyta 5 straipsnyje, ir pasirašo 6 straipsnyje numatytą pareiškimą.
6. Teismo kancleris gali būti atleistas iš pareigų tik tuo atveju, jeigu nebeatitinka keliamų reikalavimų arba nebevykdo su pareigomis susijusių įsipareigojimų. Bendrasis Teismas priima sprendimą Teismo kancleriui nedalyvaujant, suteikęs jam galimybę pateikti savo paaiškinimus.
7. Jeigu Teismo kanclerio vieta tampa laisva anksčiau, nei pasibaigia nustatyta kadencija, Bendrasis Teismas šešeriems metams skiria naują Teismo kanclerį.
8. Pagal šį straipsnį išrinkto Teismo kanclerio pavardė skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

33 straipsnis

Teismo kanclerio pavaduotojas

Laikydamasis Teismo kancleriui skirti nustatytos tvarkos, Bendrasis Teismas gali paskirti vieną ar daugiau Teismo kanclerio pavaduotojų, kurie padeda Teismo kancleriui ir gali jį laikinai pakeisti, kai jis negali vykdyti savo pareigų.

34 straipsnis

Teismo kanclerio ir Teismo kanclerio pavaduotojo negalėjimas vykdyti savo pareigų

Jeigu Teismo kancleris negali vykdyti savo pareigų ir jeigu Teismo kanclerio pavaduotojas negali vykdyti savo pareigų, Bendrojo Teismo pirmininkas paskiria pareigūną arba tarnautoją laikinai eiti Teismo kanclerio pareigas.

35 straipsnis (M6)

Teismo kanclerio kompetencija

1. Pavaldus Bendrojo Teismo pirmininkui Teismo kancleris yra atsakingas už visų dokumentų priėmimą, perdavimą, saugojimą ir už pagal šį reglamentą numatytą dokumentų įteikimą.
2. Teismo kancleris padeda Bendrojo Teismo nariams vykdyti visą su jų pareigomis susijusią veiklą.
3. Teismo kancleriui patikima saugoti antspaudus ir jis atsakingas už archyvą. Laikydamasis Bendrojo Teismo nustatytų kriterijų jis atsako už Bendrojo Teismo leidinius, visų pirma už Bendrojo Teismo praktikos rinkinį, taip pat už dokumentų, susijusių su Bendrojo Teismu, platinimą internete.
4. Pavaldus Bendrojo Teismo pirmininkui ir padedamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo struktūrinių padalinių, Teismo kancleris užtikrina Bendrojo Teismo administravimą, finansų valdymą ir buhalterinę apskaitą.
5. Teismo kancleris dalyvauja Bendrojo Teismo posėdžiuose, jeigu kitaip nenumatyta kituose šio reglamento straipsniuose.

36 straipsnis (M5)

Registro tvarkymas

1. Bendrojo Teismo kanceliarijoje, Teismo kancleriui prižiūrint, tvarkomas registras, kuriame pateikimo eilės tvarka registruojami visi procesiniai dokumentai.

2. Įregistravus prie bylos medžiagos pridėtus procesinius dokumentus Teismo kancleris padaro atitinkamą įrašą tuose dokumentuose, taip pat šalių prašymu – šiam tikslui jų pateiktose kopijose.
3. Registro įrašai ir 2 dalyje minimi įrašai yra autentiški.

37 straipsnis

Susipažinimas su registro įrašais

Kiekvienam asmeniui leidžiama Teismo kanceliarijoje susipažinti su registro įrašais ir, sumokėjus kanceliarijos mokestį pagal tarifus, kuriuos Teismo kanclerio siūlymu nustato Bendrasis Teismas, gauti jų kopijas arba ištraukas.

38 straipsnis

Galimybė susipažinti su bylos medžiaga

1. Nepažeidžiant 68 straipsnio 4 dalies, 103–105 straipsnių ir 144 straipsnio 7 dalies nuostatų, kiekviena bylos šalis gali susipažinti su bylos medžiaga ir sumokėjusi 37 straipsnyje numatytą kanceliarijos mokestį gauti procesinių dokumentų kopijas ir patvirtintas nutarčių ir sprendimų kopijas.
2. Joks privatus arba viešasis trečiasis asmuo negali susipažinti su bylos medžiaga negavęs aiškaus Bendrojo Teismo pirmininko leidimo, kuris suteikiamas išklausus šalis. Toks leidimas susipažinti su visa bylos medžiaga ar jos dalimi suteikiamas tik pateikus prašymą raštu ir kartu išsamų teisėto intereso susipažinti su šia medžiaga pagrindimą.

2 skirsnis. Struktūriniai padaliniai

39 straipsnis (M3)

Pareigūnai ir kiti tarnautojai

1. Pareigūnai ir kiti tarnautojai, kurių užduotis tiesiogiai padėti pirmininkui, teisėjams ir Teismo kancleriui, skiriami vadovaujantis Pareigūnų tarnybos nuostatuose numatytomis sąlygomis. Jie atskaitingi Teismo kancleriui ir pavaldūs Bendrojo Teismo pirmininkui.
2. Bendrojo Teismo pirmininko akivaizdoje ir dalyvaujant Teismo kancleriui jie duoda vieną iš šių dviejų priesaikų:

„Aš prisiekiu ištikimai, prideramai ir sąžiningai eiti Bendrojo Teismo man pavestas pareigas.“

arba

„Aš iškilmingai pasižadu ištikimai, prideramai ir sąžiningai eiti Bendrojo Teismo man pavestas pareigas.“

7 skyrius
BENDROJO TEISMO DARBO ORGANIZAVIMAS

40 straipsnis
Bendrojo Teismo posėdžių vieta

Bendrasis Teismas gali nuspręsti vieną ar daugiau posėdžių surengti kitoje nei Bendrojo Teismo buveinė vietoje.

41 straipsnis
Bendrojo Teismo veiklos kalendorius

1. Teismo veiklos metai prasideda kiekvienų kalendorinių metų rugsėjo 1 d. ir baigiasi kitų metų rugpjūčio 31 d.
2. Bendrasis Teismas nustato Teismo atostogas.
3. Iškilus neatidėliotinam reikalui, Bendrojo Teismo pirmininkas ir kolegijų pirmininkai gali teisėjus ir, jei reikia, generalinį advokatą sušaukti per Teismo atostogas.
4. Bendrasis Teismas laikosi tos valstybės, kurioje yra jo buveinė, oficialiųjų švenčių.
5. Esant pagrįstiems motyvams, Bendrasis Teismas gali išleisti bet kurį teisėją atostogų.
6. Teismo atostogų laikotarpiai kasmet skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

42 straipsnis (M5)
Plenarinė konferencija

1. Sprendimus dėl administracinių klausimų ir 7, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 25, 28, 31–33, 41, 56a ir 224 straipsniuose nurodytus sprendimus priima Bendrasis Teismas

plenarinėje konferencijoje, kurioje dalyvauja visi teisėjai ir jie turi balsavimo teisę, jeigu kitaip nenumatyta kituose šio reglamento straipsniuose. Teismo kancleris taip pat dalyvauja konferencijoje, nebent Bendrasis Teismas nusprendžia kitaip.

2. Jeigu sušaukus plenarinę konferenciją paaiškėja, kad nėra Statuto 17 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyto kворumo, Bendrojo Teismo pirmininkas posėdį atideda, kol susidarys kворumas.

43 straipsnis

Protokolų parengimas

1. Kai Bendrasis Teismas posėdžiauja dalyvaujant Teismo kancleriui, pastarasis prireikus parengia protokolą. Protokolą pasirašo jis pats ir, atsižvelgiant į aplinkybes, Bendrojo Teismo pirmininkas arba kolegijos pirmininkas.
2. Kai Bendrasis Teismas posėdžiauja nedalyvaujant Teismo kancleriui, jis prireikus paveda parengti protokolą trumpiausiai einančiam teisėjo pareigas teisėjui, kaip apibrėžta 8 straipsnyje. Protokolą pasirašo tas teisėjas ir, atsižvelgiant į aplinkybes, Bendrojo Teismo pirmininkas arba kolegijos pirmininkas.

II ANTRAŠTINĖ DALIS KALBŲ VARTOJIMAS

44 straipsnis

Proceso kalbos

Proceso kalba gali būti airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų arba vokiečių kalbos.

45 straipsnis (M6)

Proceso kalbos nustatymas

1. Tiesioginių ieškinių, kaip jie suprantami pagal 1 straipsnį, atveju proceso kalbą pasirenka ieškovas, išskyrus šiuos atvejus:
  - a) jeigu atsakovas yra valstybė narė, proceso kalba yra tos valstybės oficialioji kalba; jeigu valstybė turi kelias oficialiąsias kalbas, ieškovas gali pasirinkti vieną iš jų;
  - b) jeigu ieškinį pareiškia institucija, vadovaudamasi Sąjungos arba jos vardu pagal privatinę ar viešąją teisę sudarytos sutarties arbitražine išlyga pagal SESV 272 straipsnį, proceso kalba yra kalba, kuria sudaryta sutartis; jeigu sutartis sudaryta keliomis kalbomis, ieškovas gali pasirinkti vieną iš jų;
  - c) bendru pagrindinių šalių prašymu per visą procesą arba jo dalį gali būti leidžiama vartoti vieną iš kitų 44 straipsnyje nurodytų kalbų;
  - d) vienos iš šalių prašymu, išklausus kitas šalis, nukrypstant nuo a–c punktų nuostatų, per visą procesą arba jo dalį gali būti leidžiama vartoti vieną iš kitų 44 straipsnyje nurodytų kalbų; institucija tokio prašymo pateikti negali.
2. Sprendimus dėl nurodytų prašymų priima pirmininkas; jeigu jis nori prašymą patenkinti negavęs visų šalių sutikimo, jis privalo perduoti prašymą Bendrajam Teismui.
3. Nepažeidžiant 1 dalies c ir d punktuose numatytų nuostatų, prašymų ištaisyti klaidą, prašymų išspręsti tam tikrą klausimą, dėl kurio nepriimtas sprendimas, protestų dėl už akių priimto sprendimo, trečiojo asmens skundų, prašymų išaiškinti sprendimą ar nutartį arba prašymų atnaujinti bylą atvejais, taip pat ginčų dėl atlygintinų bylinėjimosi išlaidų atveju proceso kalba yra sprendimo ar nutarties, su kuriais šie prašymai ar ginčai susiję, kalba.

4. Nepažeidžiant 1 dalies c ir d punktuose numatytų nuostatų, ieškinių dėl 1 straipsnyje nurodytos Tarnybos apeliacinių tarybų priimtų sprendimų dėl normų, susijusių su intelektinės nuosavybės režimu, taikymo atvejais:
  - a) proceso kalbą pasirenka ieškovas, jeigu jis buvo vienintelė procedūros Tarnybos apeliacinėje taryboje šalis;
  - b) kalba, kuria surašytas ieškinys ir kurią ieškovas pasirenka iš 44 straipsnyje nurodytų kalbų, tampa proceso kalba, jeigu nė viena iš kitų procedūros Tarnybos apeliacinėje taryboje šalių nepareiškia dėl to prieštaravimo per terminą, kurį Teismo kancleris šiuo tikslu nustato po ieškinio pateikimo;
  - c) jeigu prieštaravimą dėl kalbos, kuria surašytas ieškinys, pareiškia kita procedūros Tarnybos apeliacinėje taryboje šalis, kuri nėra ieškovė, proceso kalba tampa kalba, kuria surašytas Bendrajame Teisme skundžiamas sprendimas ar nutartis; tokiu atveju ieškinio vertimu į proceso kalbą pasirūpina Teismo kancleris.

46 straipsnis (M6)

Proceso kalbos vartojimas

1. Proceso kalba pirmiausia vartojama šalių pareiškimuose, kalbose ir pridedamuose dokumentuose, taip pat Bendrojo Teismo protokoluose ir sprendimuose.
2. Jeigu nepateiktas dokumentų, pridėtų prie procesinio dokumento, vertimas į proceso kalbą ir pirmininkas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu nusprendžia, kad toks vertimas reikalingas tinkamai proceso eigai, Teismo kancleris paprašo atitinkamos šalies jį pateikti. Jeigu šis trūkumas nepašalinamas, atitinkami priedai išimami iš bylos medžiagos.
3. Jeigu dokumentai yra didelės apimties, gali būti pateikiamas jų ištraukų vertimas. Pirmininkas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu gali bet kuriuo metu pareikalauti viso arba papildyto vertimo.
4. Nepaisant pirmesnėse dalyse išdėstytų nuostatų, įstodamos į Bendrojo Teismo nagrinėjamą bylą valstybės narės turi teisę vartoti savo oficialiąją kalbą. Ši nuostata taikoma ir dokumentams, ir žodiniams pareiškimams. Jų vertimu į proceso kalbą kiekvieną kartą pasirūpina Teismo kancleris.
5. Valstybėms, kurios nėra valstybės narės, tačiau yra EEE susitarimo šalys, taip pat ELPA priežiūros institucijai leidžiama vartoti vieną iš 44 straipsnyje nurodytų kalbų, kuri nėra proceso kalba, kai jos įstoja į Bendrojo Teismo nagrinėjamą bylą. Ši nuostata taikoma ir dokumentams, ir žodiniams pareiškimams. Jų vertimu į proceso kalbą kiekvieną kartą pasirūpina Teismo kancleris.

6. Jeigu liudytojai arba ekspertai pareiškia, kad negali tinkamai išreikšti savo minčių viena iš 44 straipsnyje nurodytų kalbų, pirmininkas leidžia jiems pasisakyti kita kalba. Vertimu į proceso kalbą pasirūpina Teismo kancleris.
7. Pirmininkas, vadovaudamas teisminiams ginčams, teisėjai ir prireikus generalinis advokatas, pateikdami klausimus, o pastarasis dar ir pateikdamas savo išvadą gali vartoti vieną iš kitų 44 straipsnyje nurodytų kalbų, kuri nėra proceso kalba. Vertimu į proceso kalbą pasirūpina Teismo kancleris.

47 straipsnis (M6)

Su kalbų vartojimu susijusios Teismo kanclerio pareigos

1. Teismo kancleris pasirūpina, kad procesiniai dokumentai būtų išversti į proceso kalbą ir, jei reikia, į kurią nors kitą 44 straipsnyje nurodytą kalbą.
2. Teismo kancleris pasirūpina, kad tai, kas sakoma per teismo posėdį, būtų verčiama žodžiu į proceso kalbą ir į kitas 44 straipsnyje nurodytas kalbas, vartojamas šiame posėdyje dalyvaujančių šalių arba pripažintas būtinomis sklandžiai jo eigai užtikrinti.

48 straipsnis

Kalbos, kuriomis leidžiami Bendrojo Teismo leidiniai

Bendrojo Teismo leidiniai leidžiami Tarybos reglamento Nr.1 1 straipsnyje nurodytomis kalbomis.

49 straipsnis

Autentiški tekstai

Dokumentų, surašytų proceso kalba arba prireikus kuria kita pagal šio reglamento 45 ar 46 straipsnį leista vartoti kalba, tekstai yra autentiški.

III ANTRAŠTINĖ DALIS TIESIOGINIAI IEŠKINIAI

50 straipsnis **Taikymo sritis**

Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos tiesioginiams ieškiniams, kaip jie suprantami pagal 1 straipsnį.

1 skyrius BENDROSIOS NUOSTATOS

1 skirsnis. Atstovavimas šalims

51 straipsnis (M6) **Atstovavimo pareiga**

1. Šaliai turi atstovauti jos atstovas ar advokatas laikantis Statuto 19 straipsnyje numatytų sąlygų.
2. Šaliai atstovaujantis arba padedantis advokatas privalo pateikti Teismo kanceliarijai dokumentą, patvirtinantį, kad jis turi teisę verstis advokato praktika valstybės narės arba kitos valstybės, EEE susitarimo šalies, teisme, išskyrus atvejus, kai toks dokumentas jau buvo pateiktas kuriant priegos prie *e-Curia* paskyrą.
3. Kai advokatai atstovauja privatinės teisės reglamentuojamam juridiniam asmeniui, jie privalo pateikti Teismo kanceliarijai šio asmens išduotą įgaliojimą.
4. Nepateikus 2 ar 3 dalyje nurodyto dokumento, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį atitinkama šalis turi jį pateikti. Jeigu per nustatytą terminą toks dokumentas nepateikiamas, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šio reikalavimo nesilaikymo ieškinys arba pareiškimas nepriimtinas kaip netenkinantis formos reikalavimų arba advokatas laikytinas neatstovaujančiu arba nepadedančiu atitinkamai šaliai.

2 skirsnis. Šalims atstovaujančių asmenų teisės ir pareigos

52 straipsnis

Privilegijos, imunitetai ir lengvatos

1. Atstovams, patarėjams ir advokatams, atvykstantiems į Bendrąjį Teismą arba teisminę instituciją, kuriai Bendrasis Teismas nusiuntė pavedimą, suteikiamas imunitetas dėl visų jų su byla ar jos šalimis susijusių išsakytų pareiškimų ir pateiktų raštų.
2. Atstovams, patarėjams ir advokatams taip pat suteikiamos šios privilegijos ir lengvatos:
  - a) su procesu susiję raštai ir dokumentai negali būti nei kratos, nei konfiskavimo objektas; kilus ginčui, muitinės pareigūnai arba policija gali užantspauduoti minėtus raštus ir dokumentus; tuo atveju jie nedelsiant perduodami Bendrajam Teismui, kad šis juos patikrintų dalyvaujant Teismo kancleriui ir suinteresuotajam asmeniui;
  - b) atstovai, patarėjai ir advokatai turi teisę nekliudomai keliauti, kai to reikia atliekant jų pareigas.

53 straipsnis

Šalims atstovaujančių asmenų statusas

1. Kad būtų suteiktos 52 straipsnyje nurodytos privilegijos, imunitetai ir lengvatos, turintys į juos teisę asmenys pirmiausia privalo pateikti šiuos savo statuso įrodymus:
  - a) atstovai pateikia oficialų juos įgaliojusio asmens išduotą dokumentą, kurio kopiją šis asmuo nedelsdamas įteikia Teismo kancleriui;
  - b) advokatai pateikia dokumentą, patvirtinantį, kad jie turi teisę verstis advokato praktika valstybės narės arba kitos valstybės, EEE susitarimo šalies, teisme, o tuo atveju, kai jų atstovaujama šalis yra privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, – jo išduotą įgaliojimą;
  - c) patarėjai pateikia šalies, kuriai jie padeda, išduotą įgaliojimą.
2. Prireikus Teismo kancleris išduoda jiems pažymėjimą. Šis pažymėjimas galioja nustatytą laikotarpį. Šis laikotarpis, atsižvelgiant į proceso trukmę, gali būti pratęstas arba sutrumpintas.

54 straipsnis
Imuniteto panaikinimas

1. 52 straipsnyje nurodytos privilegijos, imunitetai ir lengvatos suteikiami tik dėl bylos nagrinėjimo.
2. Bendrasis Teismas gali panaikinti imunitetą, jeigu mano, kad tai netrukdo nagrinėti bylos.

55 straipsnis
Pašalinimas iš bylos nagrinėjimo

1. Jeigu Bendrasis Teismas mano, kad atstovo, patarėjo arba advokato elgesys Bendrojo Teismo, pirmininko, teisėjo arba Teismo kanclerio atžvilgiu yra nesuderinamas su pagarba Bendrajam Teismui arba su gero teisingumo vykdymo reikalavimais arba toks atstovas, patarėjas ar advokatas naudojasi savo teisėmis kitais tikslais nei tie, kuriems jos buvo pripažintos, jis apie tai praneša suinteresuotajam asmeniui. Bendrasis Teismas gali apie tai pranešti kompetentingoms institucijoms, kurioms suinteresuotasis asmuo yra atskaitingas. Suinteresuotajam asmeniui perduodama toms institucijoms adresuoto laiško kopija.
2. Dėl tų pačių priežasčių Bendrasis Teismas, išklaęs suinteresuotąjį asmenį, bet kuriuo metu gali motyvuota nutartimi nuspręsti pašalinti atstovą, patarėją arba advokatą iš bylos nagrinėjimo. Ši nutartis vykdytina iš karto.
3. Kai iš bylos nagrinėjimo pašalinamas atstovas, patarėjas arba advokatas, bylos nagrinėjimas sustabdomas pirmininko nustatytam laikotarpiui, kad suinteresuotoji šalis turėtų laiko pasirinkti kitą atstovą, patarėją arba advokatą.
4. Sprendimai ir nutartys, priimti taikant šio straipsnio nuostatas, gali būti panaikinti.

56 straipsnis
Universiteto dėstytojai

Šio skirsnio nuostatos taikomos universiteto dėstytojams, nurodytiems Statuto 19 straipsnio septintoje pastraipoje.

2a skirsnis. Dėl keitimosi informacija su šalims atstovaujančiais asmenimis per *e-Curia* (M5)

56a straipsnis (M5)

e-Curia

1. Išskyrus 57 straipsnio 2 dalyje, 72 straipsnio 4 dalyje, 80 straipsnio 1 dalyje, 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 147 straipsnio 6 dalyje, 148 straipsnio 9 dalyje ir 178 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus atvejus, visi procesiniai dokumentai pateikiami ir įteikiami per *e-Curia*.
2. Procesinių dokumentų pateikimo ir įteikimo per *e-Curia* taisyklės nurodomos Bendrojo Teismo priimtame sprendime. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
3. Naudojimasis *e-Curia* galimas tik sukūrus prieigos paskyrą laikantis 2 dalyje minimame sprendime nustatytų sąlygų.
4. Tuo atveju, kai procesinis dokumentas per *e-Curia* pateikiamas prieš perduodant patvirtinamuosius dokumentus, kurių reikalaujama tam, kad būtų patvirtinta prieigos paskyra, tokių dokumentų popierinė versija Teismo kancelijai pateikiama ne vėliau kaip per dešimt dienų nuo šio procesinio dokumento pateikimo. Šis terminas negali būti pratęstas ir 60 straipsnis netaikomas. Jeigu per nustatytą terminą patvirtinamųjų dokumentų negaunama, Bendrasis Teismas pripažįsta, kad per *e-Curia* pateiktas procesinis dokumentas yra nepriimtinas.
5. Jeigu techniškai neįmanoma naudotis *e-Curia*, neatmetant galimybės taikyti Statuto 45 straipsnio antros pastraipos, procesinis dokumentas gali būti pateikiamas arba įteikiamas bet kuriuo iš esamų tinkamų būdų. Veiksmai, kurių tokiu atveju reikėtų imtis, nurodyti 2 dalyje minimame sprendime.

3 skirsnis. Dokumentų įteikimas

57 straipsnis (M5)

Dokumentų įteikimo būdai

1. Nepažeidžiant 80 straipsnio 1 dalies, 148 straipsnio 9 dalies ir 178 straipsnio 2 ir 3 dalių, jeigu pagal Statutą ir šį reglamentą reikalaujama, kad tam tikram asmeniui būtų įteiktas tam tikras dokumentas, Teismo kancleris pasirūpina, kad jis būtų įteiktas per *e-Curia*.

2. Jeigu dėl dokumento pobūdžio jo neįmanoma įteikti laikantis 1 dalyje numatytos tvarkos, dokumentas įteikiamas išsiunčiant jo kopiją tam tikrai šaliai atstovaujančio asmens adresu registruotu laišku su patvirtinimo apie gavimą forma arba asmeniškai įteikiant su įteikimo kvitu. Adresatui apie tai pranešama per *e-Curia*. Tuomet dokumentas laikomas adresatui įteiktu registruotu laišku dešimtą dieną po to, kai registruotas laiškas buvo išsiųstas tos vietos, kur yra Bendrojo Teismo buveinė, pašte, išskyrus atvejus, kai patvirtinimo apie gavimą formoje nurodyta, kad laiškas buvo gautas kitą dieną, arba kai adresatas ne vėliau kaip per tris savaites nuo pranešimo per *e-Curia* Teismo kanclerį informuoja, kad įteiktino dokumento negavo.
3. Nepažeidžiant 72 straipsnio 4 dalies, Teismo kancleris parengia ir patvirtina pagal 2 dalį įteiktinų dokumentų kopijas.

4 skirsnis. Terminai

58 straipsnis

Terminų skaičiavimas

1. Procesiniai terminai, kurie numatyti Sutartyse, Statute ir šiame reglamente, skaičiuojami taip:
  - a) jeigu dienomis, savaitėmis, mėnesiais arba metais nustatytas terminas skaičiuojamas nuo momento, kai atsitinka įvykis arba yra atliekamas veiksmas, ta diena, kai atsitinka toks įvykis arba atliekamas toks veiksmas, į šį terminą neįskaičiuojama;
  - b) terminas, nustatytas savaitėmis, mėnesiais arba metais, pasibaigia su paskutinės jo savaitės, mėnesio arba metų diena, kuri atitinka tą savaitės, mėnesio arba metų dieną, kai atsitiko įvykis arba buvo atliktas veiksmas, nuo kurio terminas yra skaičiuojamas. Jeigu mėnesiais arba metais nustatytas terminas baigiasi mėnesį, kurį atitinkamos dienos nėra, terminas pasibaigia kartu su paskutine to mėnesio diena;
  - c) jeigu terminas yra nustatytas mėnesiais ir dienomis, pirmiausia atsižvelgiama į pilnus mėnesius ir tik tada į dienas;
  - d) į terminus įskaičiuojami šeštadieniai, sekmadieniai ir oficialiosios šventės;
  - e) per Teismo atostogas terminų eiga nėra sustabdoma.
2. Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį arba oficialiosios šventės dieną, jis pratęsiamas iki artimiausios darbo dienos pabaigos.

3. Teisingumo Teismo sudarytas ir *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas oficialiųjų švenčių sąrašas galioja ir Bendrajam Teismui.

59 straipsnis

**Ieškinys dėl institucijos akto,
paskelbto *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje***

Jeigu terminas, per kurį leidžiama pareikšti ieškinį dėl institucijos akto, prasideda nuo to akto paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jis skaičiuojamas, laikantis 58 straipsnio 1 dalies a punkto, nuo keturioliktos dienos po šio paskelbimo pabaigos.

60 straipsnis

Terminas dėl nuotolių

Procesiniai terminai pratęsimi fiksuotu dešimties dienų terminu dėl nuotolių.

61 straipsnis

Terminų nustatymas ir pratęsimas

1. Kiekvieną pagal šį reglamentą nustatytą terminą gali pratęsti tas, kas jį nustatė.
2. Pirmininkas gali suteikti Teismo kancleriui parašo teisę tam tikriems terminams, kuriuos jam tenka paskirti pagal šį reglamentą, nustatyti arba pratęsti.

62 straipsnis

Procesiniai dokumentai, pateikti pasibaigus terminui

Procesinis dokumentas, pateiktas Teismo kanceliarijai pasibaigus pirmininko arba Teismo kanclerio pagal šį reglamentą nustatytam terminui, gali būti priimtas tik tuo atveju, kai pirmininkas priima atitinkamą sprendimą.

5 skirsnis. Proceso eiga ir bylų nagrinėjimas

63 straipsnis

Proceso eiga

Nepažeidžiant specialių Statute ar šiame reglamente numatytų nuostatų, Bendrojo Teismo procesą sudaro rašytinė ir žodinė dalys.

64 straipsnis

Rungimosi procesas

Išskyrus 68 straipsnio 4 dalies, 104 straipsnio, 105 straipsnio 8 dalies ir 144 straipsnio 7 dalies nuostatas, Bendrasis Teismas atsižvelgia tik į tuos procesinius ir kitus dokumentus, su kuriais šalims atstovaujantys asmenys galėjo susipažinti ir dėl kurių jie turėjo galimybę pareikšti savo nuomonę.

65 straipsnis

Procesinių dokumentų ir nagrinėjant bylą priimtų sprendimų ir nutarčių įteikimas

1. Išskyrus 68 straipsnio 4 dalies, 103–105 straipsnių ir 144 straipsnio 7 dalies nuostatas, procesiniai dokumentai ir prie bylos medžiagos pridėti dokumentai įteikiami šalims.
2. Teismo kancleris pasirūpina, kad šalys susipažintų su nagrinėjant bylą priimtais ir prie bylos medžiagos pridėtais sprendimais ir nutartimis.

66 straipsnis (M6)

Fizinių asmenų asmens duomenų neatskleidimas visuomenei

1. Vykstant procesui Bendrasis Teismas savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu, pateiktu atskiru dokumentu, gali nuspręsti su byla susijusiuose visuomenei prieinamuose dokumentuose ir informacijoje nenurodyti fizinių asmenų, nesvarbu, ar jie yra bylos šalys, ar tretieji asmenys, vardų ir pavardžių, taip pat bet kokių kitų jų asmens duomenų.
2. 1 dalis taikoma prašymą įstoti į bylą pateikusiam asmeniui.

66a straipsnis (M6)

Kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys neatskleidimas visuomenei

1. Vykstant procesui, Bendrasis Teismas savo iniciatyva arba vienos iš šalių motyvuotu prašymu, pateiktu atskiru dokumentu, gali nuspręsti su byla susijusiuose visuomenei prieinamuose dokumentuose ir informacijoje nenurodyti kitų duomenų nei fizinių asmenų asmens duomenys, jeigu yra teisėtų pagrindų, kurie pateisina tokių duomenų neatskleidimą viešai.
2. 1 dalis taikoma prašymą įstoti į bylą pateikusiam asmeniui.

67 straipsnis

Bylų nagrinėjimo eilės tvarka

1. Bendrasis Teismas bylas nagrinėja eilės tvarka pagal jų parengimą.
2. Ypatingomis aplinkybėmis pirmininkas gali nuspręsti, kad tam tikros bylos nagrinėjimui turi būti suteikta pirmenybė.

68 straipsnis (M5)

Bylų sujungimas

1. Jeigu kelių bylų dalykas yra tas pats, jos bet kada dėl tarp jų esančio ryšio gali būti sujungtos *ex officio* arba pagrindinės šalies prašymu, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė arba žodinė proceso dalis, arba jos abi, arba priimamas sprendimas ar nutartis, kuriais užbaigiamas procesas.
2. Dėl bylų sujungimo sprendžia pirmininkas. Prieš priimdamas sprendimą, pirmininkas nustato terminą, per kurį pagrindinės šalys gali pateikti pastabas dėl galimo bylų sujungimo, jeigu jos dar nepateikė nuomonės šiuo klausimu.
3. 2 dalyje nurodytomis sąlygomis sujungtos bylos gali būti atskirtos.
4. Prie sujungtų bylų medžiagos pridėti procesiniai dokumentai įteikiami per *e-Curia* šalims, kurios to prašo. Vis dėlto šalies prašymu pirmininkas nutartimi gali nurodyti iš įteiktinų dokumentų išimti tam tikrus bylos medžiagoje esančius duomenis, kurie, kaip tvirtinama, yra konfidencialaus pobūdžio.

69 straipsnis (M6)

Bylos nagrinėjimo sustabdymas

Nepažeidžiant 163 straipsnio bylos nagrinėjimas gali būti sustabdytas:

- a) Statuto 54 straipsnio trečioje pastraipoje nurodytais atvejais;
- b) kai Teisingumo Teismui paduodamas apeliacinis skundas dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties, kuriais tik iš dalies išnagrinėjama byla iš esmės arba kuriais išsprendžiamas atskirasis procesinis klausimas dėl kompetencijos nebuvimu ar nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo arba kuriais atmetamas prašymas įstoti į bylą;
- c) vienos iš pagrindinių šalių prašymu, kitai pagrindinei šaliai aiškiai sutikus;
- d) kitais tam tikrais atvejais, kai to reikalauja geras teisingumo vykdymas.

70 straipsnis

Sprendimas sustabdyti bylos nagrinėjimą ir sprendimas atnaujinti bylos nagrinėjimą

1. Sprendimą sustabdyti bylos nagrinėjimą priima pirmininkas. Prieš priimdamas tokį sprendimą, pirmininkas nustato terminą, per kurį pagrindinės šalys gali pateikti pastabas dėl galimo bylos nagrinėjimo sustabdymo, jeigu jos dar nepateikė nuomonės šiuo klausimu.
2. Sprendimas atnaujinti bylos nagrinėjimą nepasibaigus bylos nagrinėjimo sustabdymo terminui arba 71 straipsnio 3 dalyje numatytas sprendimas priimamas laikantis 1 dalyje nustatytos tvarkos.

71 straipsnis

Sustabdymo trukmė ir pasekmės

1. Bylos nagrinėjimo sustabdymas įsigalioja nuo sprendime sustabdyti bylos nagrinėjimą nurodytos dienos arba, jeigu ji nenurodyta, tokio sprendimo priėmimo dieną.
2. Sustabdžius bylos nagrinėjimą, nutrūksta visų procesinių terminų eiga, išskyrus 143 straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymo įstoti į bylą terminą.
3. Jeigu sprendime sustabdyti bylos nagrinėjimą nenurodoma, kuriam laikui jis sustabdomas, šis laikotarpis baigiasi sprendime atnaujinti bylos nagrinėjimą nurodytą dieną arba, jeigu ji nenurodyta, tokio sprendimo priėmimo dieną.
4. Nuo bylos, kurios nagrinėjimas buvo sustabdytas, nagrinėjimo atnaujinimo dienos procesiniai terminai, kurių eiga buvo nutrūkusi, pakeičiami naujais terminais, kurie prasideda nuo šio atnaujinimo dienos.

71a straipsnis (M6)

Modelinės bylos

1. Kai keliose Bendrojo Teismo nagrinėjamose bylose keliamas tas pats teisės klausimas ir šis teismas mano, kad dėl gero teisingumo vykdymo vengtina šias bylas nagrinėti lygiagrečiai, bylos nagrinėjimas gali būti sustabdytas pagal 69 straipsnio c arba d punktą, 70 ir 71 straipsnius, kol bus išnagrinėta byla, kurioje, palyginti su kitomis bylomis, šis klausimas galėtų būti išnagrinėtas geriausiai; tokia byla vadinama modeline.
2. Prieš priimdamas sprendimą sustabdyti bylos nagrinėjimą pirmininkas pasiūlo bylą, kurių nagrinėjimas gali būti sustabdytas, pagrindinėms šalims pateikti pastabas dėl galimo bylos nagrinėjimo sustabdymo pagal 70 straipsnio 1 dalį, nuroydamas joms atitinkamą teisės klausimą ir bylą, kuri gali būti laikoma modeline byla.
3. Kolegijos, kuriai priskirta modelinė byla, pirmininkas, vadovaudamasis 67 straipsnio 2 dalimi, nusprendžia, kad šios bylos nagrinėjimui turi būti suteikta pirmenybė.
4. Atnaujinus bylą nagrinėjimą, bylą, kurių nagrinėjimas buvo sustabdytas, šalims suteikiama galimybė pateikti pastabas dėl modelinėje byloje priimto sprendimo ar nutarties ir dėl šio sprendimo ar nutarties pasekmių jų ginčui.

2 skyrius

PROCESINIAI DOKUMENTAI

72 straipsnis (M5) (M6)

Procesinių dokumentų pateikimo per *e-Curia* taisyklės

1. Išskyrus 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 147 straipsnio 6 dalyje numatytus pateikimo atvejus, kiekvienas procesinis dokumentas Teismo kancelijai pateikiamas per *e-Curia*.
2. Kiekviename procesiniame dokumente nurodoma jo data. Skaičiuojant procesinius terminus atsižvelgiama tik į dokumento gavimo Teismo kancelijoje datą ir laiką Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje.
3. Prie kiekvieno procesinio dokumento pridedami dokumentai, kuriais jame remiamasi, ir šių dokumentų sąrašas.
4. Tuo atveju, kai prie procesinio dokumento pridėtas priedas dėl savo pobūdžio negali būti pateiktas per *e-Curia*, toks priedas perduodamas atskirai paštu arba pateikiamas Teismo kancelijai. Vienas tokio priedo egzempliorius pateikiamas

Bendrajam Teismui ir po vieną egzempliorių pateikiama šalims, kiek jų yra byloje. Egzemplorius pateikianti šalis patvirtina jų tapatumą.

5. Institucijos per pirmininko nustatytus terminus pateikia visų procesinių dokumentų vertimą į kitas Tarybos reglamento Nr. 1 1 straipsnyje nurodytas kalbas.

73 straipsnis (M5)
(panaikintas)

74 straipsnis (M5)
(panaikintas)

75 straipsnis
Pareiškimų apimtis

1. Remdamasis 224 straipsniu Bendrasis Teismas nustato maksimalią jam pagal šią antraštinę dalį pateikiamų pareiškimų apimtį.
2. Pirmininkas gali leisti viršyti maksimalią pareiškimų apimtį tik kai kyla ypač sudėtingų teisinių ar faktinių klausimų.

3 skyrius
RAŠYTINĖ PROCESO DALIS

76 straipsnis
Ieškinio turinys

Statuto 21 straipsnyje minimame ieškinyje nurodoma:

- a) ieškovo pavardė arba pavadinimas ir adresas;
- b) ieškovui atstovaujšančio asmens statusas ir adresas;
- c) pagrindinė šalis, kuriai pareikštas ieškiny;
- d) ginčo dalykas, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, ir tokių pagrindų santrauka;
- e) ieškovo reikalavimai;

f) jeigu reikia, įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.

77 straipsnis (M5)
(panaikintas)

78 straipsnis (M3) (M6)
Ieškinio priedai

1. Kartu su ieškiniu prireikus pateikiami dokumentai, nurodyti Statuto 21 straipsnio antroje pastraipoje.
2. Prie ieškinio, pareiškiamo pagal SESV 270 straipsnį, prireikus pridedamas skundas, kaip apibrėžta Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalyje, ir sprendimas, kuriuo atsakoma į šį skundą, ir nurodomos datos, kada buvo paduotas skundas ir pranešta apie sprendimą.
3. Prie ieškinio, pareiškiamo pagal SESV 272 straipsnį, remiantis Sąjungos arba jos vardu pagal privatinę ar viešąją teisę sudarytos sutarties arbitražine išlyga, pridedamas sutarties, kurioje yra ta išlyga, egzempliorius.
4. Kai ieškovas yra privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, jis kartu su ieškiniu pateikia teisinio egzistavimo įrodymą (įmonių registro išrašą, asociacijų registro išrašą arba kitą oficialų dokumentą).
5. Kartu su ieškiniu pateikiami 51 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti dokumentai.
6. Jei ieškinyje neatitinka šio straipsnio 1–5 dalių reikalavimų, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi pateikti minėtus dokumentus. Jeigu per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šių reikalavimų nesilaikymo ieškinyje yra nepriimtinas kaip netenkinantis formos reikalavimų.

79 straipsnis (M6)

Pranešimas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje

Nepažeidžiant 66 ir 66a straipsnių nuostatų, pranešimas, kuriame nurodoma ieškinio gavimo data, pagrindinių šalių pavardės arba pavadinimai, ieškinyje nurodyti reikalavimai, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

80 straipsnis (M3) (M5)

Ieškinio įteikimas

1. Ieškinys įteikiamas atsakovui per *e-Curia*, jeigu jis turi prieigos prie *e-Curia* paskyrą. Jeigu tokios paskyros nėra, ieškinys įteikiamas atsakovui išsiunčiant patvirtintą ieškinio kopiją registruotu laišku su patvirtinimo apie gavimą forma arba įteikiant šią kopiją asmeniškai su įteikimo kvitu.
2. 78 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais ieškinys įteikiamas, kai tik pašalinami jo trūkumai arba kai Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus, nusprendžia, kad jis yra priimtinas.

81 straipsnis (M3) (M5)

Atsiliepiamas į ieškinį

1. Per du mėnesius nuo ieškinio įteikimo atsakovas pateikia atsiliepimą į ieškinį, kuriame nurodoma:
  - a) atsakovo pavardė arba pavadinimas ir adresas;
  - b) atsakovui atstovaujancio asmens statusas ir adresas;
  - c) pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi;
  - d) atsakovo reikalavimai;
  - e) jeigu reikia, įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.
2. Atsiliepimui į ieškinį taikomos 78 straipsnio 4–6 dalys.
3. Atsakovui pateikus motyvuotą prašymą, pirmininkas, esant ypatingoms aplinkybėms, gali pratęsti 1 dalyje nurodytą terminą.

82 straipsnis (M6)

Dokumentų perdavimas

Jeigu Europos Parlamentas, Taryba arba Europos Komisija nėra viena iš bylos šalių, Bendrasis Teismas siunčia jiems ieškinio ir atsiliepimo į ieškinį arba kompetencijos nebuvimu ar nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo, jeigu jis pateiktas, kopijas be priedų, kad jie galėtų nustatyti, ar pagal SESV 277 straipsnį siekiama pripažinti netaikytinu vieną iš jų aktų.

83 straipsnis
Dublikas ir triplikas

1. Ieškinį ir atsiliepinimą į ieškinį galima papildyti ieškovo dubliku ir atsakovo tripliku, nebent Bendrasis Teismas nusprendžia, kad antrą kartą pasikeisti pareiškimais nebūtina, nes bylos medžiaga yra pakankamai išsami.
2. Kai Bendrasis Teismas nusprendžia, kad antrą kartą pasikeisti pareiškimais nebūtina, jis dar gali leisti pagrindinėms šalims papildyti bylos medžiagą, jeigu per dvi savaites nuo šio sprendimo įteikimo ieškovas pateikia dėl to motyvuotą prašymą.
3. Terminą, per kurį turi būti pateikti šie procesiniai dokumentai, nustato pirmininkas. Jis gali nurodyti klausimus, kurie turėtų būti aptarti dublike ar triplike.

4 skyrius
PAGRINDAI, ĮRODYMAI IR IEŠKINIO PATIKSLINIMAS

84 straipsnis
Nauji pagrindai

1. Vykstant procesui negalima remtis naujais pagrindais, nebent jie pagrindžiami teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.
2. Naujais pagrindais prirėkus galima remtis antrą kartą pasikeičiant pareiškimais kartu nurodant, kad tai yra nauji pagrindai. Kai teisinės ir faktinės aplinkybės, kurios pagrindžia rėmimąsi naujais pagrindais, tapo žinomos antrą kartą pasikeitus pareiškimais arba po to, kai buvo nuspręsta neleisti antrą kartą pasikeisti pareiškimais, atitinkama pagrindinė šalis nurodo naujus pagrindus, kai tik sužino apie šias aplinkybes.
3. Pirmininkas suteikia galimybę kitoms šalims atsakyti į naujus pagrindus, tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šių pagrindų priimtumo.

85 straipsnis
Įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų

1. Įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais.

2. Dublike arba triplike pagrindinės šalys gali papildomai pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, kad pagrįstų savo argumentus, su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas.
3. Išimties tvarka pagrindinės šalys dar gali pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų prieš pasibaigiant žodinei proceso daliai arba prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas.
4. Pirmininkas suteikia kitoms šalims galimybę pateikti savo nuomonę dėl įrodymų arba pasiūlymų pateikti įrodymų, pateiktų pagal 2 ar 3 dalį, tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl jų priimtimumo.

86 straipsnis (M3)

Ieškinio patikslinimas

1. Kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, prieš pasibaigiant žodinei proceso daliai arba prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies ieškovas gali patikslinti ieškinį, kad atsižvelgtų į šią naują aplinkybę.
2. Ieškinys tikslinamas pateikiant atskirą dokumentą per SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje nustatytą terminą; šiame dokumente gali būti prašoma panaikinti aktą, dėl kurio tikslinamas ieškinys.
3. Pagal SESV 270 straipsnį iškeltose bylose ieškinys tikslinamas pateikiant atskirą dokumentą ir, nukrypstant nuo 2 dalies, laikantis Pareigūnų tarnybos nuostatų 91 straipsnio 3 dalyje nustatyto termino; šiame dokumente gali būti prašoma panaikinti aktą, dėl kurio tikslinamas ieškinys.
4. Pareiškime dėl patikslinimo nurodoma:
  - a) patikslinti reikalavimai;
  - b) jeigu reikia, patikslinti pagrindai ir argumentai;
  - c) jeigu reikia, su patikslintais reikalavimais susiję įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.
5. Pareiškimas dėl patikslinimo pateikiamas kartu su aktu, dėl kurio tikslinamas ieškinys. Jeigu šis aktas nepateikiamas, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi jį pateikti. Jeigu per nustatytą terminą šis trūkumas nepašalinamas, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šio reikalavimo nesilaikymo pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinas.

6. Pirmininkas nustato terminą, per kurį atsakovas gali pateikti atsiliepimą į pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šio pareiškimo priimtinumą.
7. Pirmininkas prireikus nustato terminą, per kurį įstojusios į bylą šalys gali papildyti įstojimo į bylą paaiškinimus, atsižvelgdamos į pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo ir į atsiliepimą į šį pareiškimą. Pareiškimas ir atsiliepimas kartu įteikiami įstojusioms į bylą šalims.

5 skyrius
PRELIMINARUS PRANEŠIMAS

87 straipsnis
Preliminarus pranešimas

1. Pasibaigus rašytinei proceso daliai, pirmininkas nustato teisėjo pranešėjo preliminarus pranešimo pateikimo Bendrajame Teisme datą.
2. Preliminariame pranešime pateikiama ieškinyje iškeltų svarbių faktinių ir teisinių klausimų analizė, pasiūlymai dėl to, ar byloje reikia taikyti proceso organizavimo priemonės arba pasirengimo nagrinėti bylą priemonės, taip pat pasiūlymai dėl žodinės proceso dalies rengimo, galimo bylos perdavimo didžiajai kolegijai arba kolegijai, kurioje posėdžiauja kitas skaičius teisėjų, ir galimo bylos perdavimo vienam teisėjui.
3. Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į teisėjo pranešėjo pasiūlymus, sprendžia, kokių veiksmų reikia imtis ir prireikus ar reikia pradėti žodinę proceso dalį.

6 skyrius
PROCESO ORGANIZAVIMO PRIEMONĖS IR PASIRENGIMO NAGRINĖTI BYLĄ
PRIEMONĖS

88 straipsnis
Bendrosios nuostatos

1. Proceso organizavimo priemonių ir pasirengimo nagrinėti bylą priemonių gali būti imtasi arba jos gali būti pakeistos *ex officio* arba vienos iš pagrindinių šalių prašymu bet kurioje proceso stadijoje.
2. 1 dalyje nurodytame prašyme turi būti tiksliai nurodytas prašomų imtis priemonių tikslas ir jas pateisinančios priežastys. Kai šių priemonių prašoma

imtis po pirmo pasikeitimo pareiškimais, prašymą pateikianti šalis turi nurodyti priežastis, dėl kurių negalėjo jo pateikti anksčiau.

3. Kai pateikiamas prašymas imtis proceso organizavimo priemonių arba pasirengimo nagrinėti bylą priemonių, pirmininkas suteikia kitoms šalims galimybę pareikšti dėl jų savo nuomonę.

1 skirsnis. Proceso organizavimo priemonės

89 straipsnis

Tikslas

1. Proceso organizavimo priemonių tikslas – užtikrinti, kad bylos būtų parengtos nagrinėti, procesas vyktų ir ginčai būtų išspręsti geriausiomis sąlygomis.
2. Proceso organizavimo priemonėmis būtent siekiama:
  - a) užtikrinti, kad sklandžiai vyktų rašytinė arba žodinė proceso dalis ir būtų lengviau surinkti įrodymų;
  - b) nustatyti, kuriais klausimais šalys turi papildyti savo argumentus arba kuriais atvejais reikia imtis pasirengimo nagrinėti bylą priemonių;
  - c) patikslinti šalių reikalavimus, jų pagrindus ir argumentus, taip pat ginčijamus klausimus;
  - d) palengvinti draugišką ginčo sprendimą.
3. Gali būti naudojamos, be kita ko, šios proceso organizavimo priemonės:
  - a) klausimų šalims pateikimas;
  - b) pasiūlymas šalims pateikti nuomonę raštu arba žodžiu dėl tam tikrų ginčo aspektų;
  - c) prašymas, kad šalys arba tretieji asmenys pateiktų Statuto 24 straipsnio antroje pastraipoje nurodytą informaciją;
  - d) prašymas pateikti bet kokį su byla susijusį dokumentą;
  - e) šalių šaukimas į susirinkimus.
4. Jeigu rengiamas teismo posėdis, Bendrasis Teismas, kai įmanoma, prašo šalių savo kalbose sutelkti dėmesį į vieną ar kelis konkrečius klausimus.

90 straipsnis

Procesas

1. Bendrasis Teismas nusprendžia dėl proceso organizavimo priemonių.
2. Jeigu Bendrasis Teismas nusprendžia imtis proceso organizavimo priemonių ir pats jų neįgyvendina, jis paveda jas įgyvendinti teisėjui pranešėjui.

2 skirsnis. Pasirengimo nagrinėti bylą priemonės

91 straipsnis

Tikslas

Nepažeidžiant Statuto 24 ir 25 straipsnių, pasirengimo nagrinėti bylą priemonės gali būti šios:

- a) pačių šalių atvykimas;
- b) prašymas, kad šalis pateiktų informacijos arba bet kokių su byla susijusių dokumentų;
- c) prašymas pateikti dokumentus, su kuriais institucija atsisakė leisti susipažinti, nagrinėjant ieškinį dėl tokio atsisakymo teisėtumo;
- d) liudytojų apklausa;
- e) ekspertizė;
- f) nuvykimas į vietą atlikti apžiūros.

92 straipsnis

Procesas

1. Nutartimi, kurioje išdėstomi įrodytini faktai, Bendrasis Teismas skiria, kaip jis mano, tinkamas pasirengimo nagrinėti bylą priemones.
2. Prieš skirdamas 91 straipsnio d–f punktuose nurodytas pasirengimo nagrinėti bylą priemones, Bendrasis Teismas išklauso šalis.
3. Nutartis imtis 91 straipsnio b punkte nurodytos pasirengimo nagrinėti bylą priemonės gali būti priimta, tik jeigu šalis, kuriai ši priemonė skirta, neįgyvendino anksčiau šiuo tikslu paskirtos proceso organizavimo priemonės arba kai ji to aiškiai prašo ir pagrindžia poreikį imtis šios priemonės priimant nutartį. Nutartyje

imtis pasirengimo nagrinėti bylą priemonės gali būti numatyta, kad šalims atstovaujantys asmenys su Bendrojo Teismo pagal šią nutartį gauta informacija ir dokumentais gali susipažinti tik Teismo kanceliarijoje, bet neturi teisės daryti jų kopijų.

4. Jeigu Bendrasis Teismas nusprendžia imtis pasirengimo nagrinėti bylą veiksmų ir pats jų neatlieka, jis paveda juos atlikti teisėjui pranešėjui.
5. Atliekant pasirengimo nagrinėti bylą veiksmus dalyvauja generalinis advokatas.
6. Šalys gali dalyvauti atliekant pasirengimo nagrinėti bylą veiksmus.
7. Galima pateikti paneigiamųjų įrodymų arba papildyti anksčiau pateiktus pasiūlymus pateikti įrodymų.

93 straipsnis

Liudytojų šaukimas

1. Liudytojai, kurių apklausa pripažinta būtina, šaukiami priimant nutartį pagal 92 straipsnio 1 dalį; šioje nutartyje nurodoma:
  - a) liudytojų pavardės, statusas ir adresas;
  - b) apklausos data ir vieta;
  - c) įrodytini faktai ir liudytojai, kuriuos reikia apklausti dėl kiekvieno tokio fakto;
2. Liudytojus šaukia Bendrasis Teismas, prireikus po to, kai pateikiamas 100 straipsnio 1 dalyje nurodytas užstatas.

94 straipsnis

Liudytojų apklausa

1. Nustačius liudytojų tapatybę, pirmininkas jiems praneša, kad jie privalės šio straipsnio 5 dalyje ir 97 straipsnyje nurodytu būdu patvirtinti savo parodymų teisingumą.
2. Liudytojai savo parodymus duoda Bendrajam Teismui, pakvietus šalis dalyvauti apklausoje. Liudytojams davus parodymus, pirmininkas šalių prašymu arba savo iniciatyva gali pateikti jiems klausimų.
3. Šią teisę turi kiekvienas teisėjas ir generalinis advokatas.
4. Pirmininkui leidus, pateikti liudytojams klausimų gali šalims atstovaujantys asmenys.

5. Laikantis 97 straipsnio nuostatų, davęs parodymus, liudytojas prisiekia:

„Aš prisiekiu, kad sakiau tiesą, visą tiesą ir nieko, išskyrus tiesą.“

6. Išlausęs pagrindines šalis, Bendrasis Teismas gali atleisti liudytoją nuo pareigos prisiekti.

95 straipsnis **Liudytojų pareigos**

1. Tinkamai šaukiami liudytojai turi paklusti šaukimui ir atvykti į apklausą.
2. Jeigu be pateisinamos priežasties tinkamai šaukiamas liudytojas neatvyksta į Bendrąjį Teismą, šis gali skirti ne didesnę kaip 5 000 eurų piniginę baudą ir nutarti įteikti pakartotinį šaukimą liudytojo sąskaita.
3. Tokia pati bauda gali būti skirta ir liudytojui, kuris be pateisinamos priežasties atsisako duoti parodymus ar prisiekti.

96 straipsnis **Ekspertizė**

1. Nutartyje, kuria skiriamas ekspertas, apibrėžiama jo užduotis ir nustatomas išvados pateikimo terminas.
2. Kai ekspertas pateikia savo išvadą ir ji įteikiama šalims, Bendrasis Teismas, pakvietęs šias dalyvauti, gali nutarti jį išklaudyti. Vienos iš šalių prašymu arba savo iniciatyva pirmininkas gali pateikti ekspertui klausimų.
3. Šią teisę turi kiekvienas teisėjas ir generalinis advokatas.
4. Pirmininkui leidus, pateikti ekspertui klausimų gali šalims atstovaujantys asmenys.
5. Laikantis 97 straipsnio nuostatų, pateikęs savo išvadą, ekspertas prisiekia:

„Aš prisiekiu, kad savo užduotį atlikau sąžiningai ir nešališkai.“
6. Išlausęs pagrindines šalis, Bendrasis Teismas gali atleisti ekspertą nuo pareigos prisiekti.

97 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų priesaika

1. Pirmininkas įpareigoja asmenis, kurie Bendrajame Teisme turi prisiekti kaip liudytojai arba ekspertai, sakyti tiesą ir atlikti savo užduotį sąžiningai ir nešališkai; jis taip pat atkreipia jų dėmesį į baudžiamąją atsakomybę pagal jų nacionalinės teisės aktus už šios pareigos pažeidimą.
2. Liudytojai ir ekspertai prisiekia pagal atitinkamai 94 straipsnio 5 dalį ir 96 straipsnio 5 dalį arba kaip numatyta jų nacionalinės teisės aktuose.

98 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų priesaikos pažeidimas

1. Bendrasis Teismas gali nuspręsti pranešti valstybės narės, kurios teisminės institucijos yra kompetentingos baudžiamojo persekiojimo srityje, Teisingumo Teismo procedūros reglamento papildomame reglamente nurodytai kompetentingai institucijai apie melagingus Bendrajam Teismui priesaiką davusių liudytojų parodymus ar eksperto pareiškimus.
2. Teismo kancleris pasirūpina, kad šis Bendrojo Teismo sprendimas būtų perduotas. Sprendime išdėstomi faktai ir aplinkybės, kuriomis grindžiamas pranešimas.

99 straipsnis

Pareiškimas dėl liudytojo ar eksperto nušalinimo

1. Jeigu viena iš šalių pareiškia nušalinimą liudytojui ar ekspertui motyvuodama tuo, kad jis yra nekompetentingas, negarbingas asmuo arba kita priežastimi, arba jeigu liudytojas atsisako duoti parodymus ar ekspertas – pateikti išvadą, arba jeigu jie atsisako duoti priesaiką, klausimą sprendžia Bendrasis Teismas.
2. Pareiškimas dėl liudytojo ar eksperto nušalinimo pateikiamas per dvi savaites nuo nutarties, pagal kurią šaukiamas liudytojas arba paskiriamas ekspertas, įteikimo; pareiškime turi būti išdėstytos nušalinimo priežastys ir pasiūlymai pateikti įrodymų.

100 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų išlaidos

1. Nutaręs išklausti liudytojus arba skirti ekspertizę, Bendrasis Teismas gali pareikalauti iš pagrindinių šalių arba vienos iš jų pateikti užstatą, kuriuo užtikrinamas liudytojų ar ekspertų išlaidų padengimas.
2. Liudytojai ir ekspertai turi teisę į jų kelionės ir gyvenimo išlaidų atlyginimą. Bendrojo Teismo kasa gali avansu išmokėti jiems pinigų sumą šioms išlaidoms padengti.
3. Liudytojai turi teisę gauti kompensaciją už prarastą uždarbį, o ekspertai – užmokestį už savo darbą. Bendrojo Teismo kasa tokias sumas liudytojams ir ekspertams išmoka, kai jie atlieka savo pareigas ar užduotį.

101 straipsnis

Teismo pavidimas

1. Pagrindinių šalių prašymu arba savo iniciatyva Bendrasis Teismas gali duoti teismo pavidimą apklausti liudytojus arba ekspertus.
2. Teismo pavidimai duodami priimant nutartį. Joje nurodomos liudytojų arba ekspertų pavardės, statusas ir adresas, aplinkybės, dėl kurių liudytojai arba ekspertai turi būti apklausti, šalys, joms atstovaujantys asmenys, jų adresai ir glaustai išdėstomas ginčo dalykas.
3. Teismo kancleris nusiunčia nutartį valstybės narės, kurios teritorijoje liudytojai arba ekspertai turi būti apklausti, kompetentingai institucijai, nurodytai Teisingumo Teismo procedūros reglamento papildomame reglamente. Prireikus nutartis siunčiama kartu su vertimu į tos valstybės narės, kuriai ji skirta, oficialiąją kalbą arba oficialiąsias kalbas.
4. 3 dalyje nurodyta institucija perduoda nutartį pagal nacionalinę teisę kompetentingai teisminei institucijai.
5. Kompetentinga teisminė institucija teismo pavidimą vykdo vadovaudamasi savo nacionalinės teisės nuostatomis. Įvykdžiusi pavidimą, kompetentinga teisminė institucija perduoda 3 dalyje nurodytai institucijai nutartį dėl pavidimo, su įvykdymu susijusius dokumentus ir išlaidų sąrašą. Šie dokumentai siunčiami Teismo kancleriui.
6. Dokumentų vertimu į proceso kalbą pasirūpina Teismo kancleris.
7. Bendrasis Teismas apmoka su teismo pavidimu susijusias išlaidas, bet nepraranda teisės prireikus nurodyti pagrindinėms šalims jas padengti.

102 straipsnis

Pasirengimo nagrinėti bylą posėdžių protokolai

1. Teismo kancleris surašo kiekvieno pasirengimo nagrinėti bylą posėdžio protokolą. Protokolą pasirašo pirmininkas ir Teismo kancleris. Tai yra autentiškas dokumentas.
2. Liudytojų ar ekspertų apklausos protokolą pasirašo pirmininkas arba teisėjas pranešėjas, atsakingas už apklausą, ir Teismo kancleris. Prieš pasirašant protokolą liudytojui ar ekspertui turi būti leista patikrinti protokolo turinį ir jį pasirašyti.
3. Protokolas įteikiamas šalims.

3 skirsnis. Konfidencialių informacijos, įrodymų ir dokumentų, pateiktų vykdant pasirengimo nagrinėti bylą priemones, tvarkymas

103 straipsnis

Konfidencialių informacijos ir įrodymų tvarkymas

1. Jeigu vertindamas teisinės ir faktinės aplinkybes, kuriomis remiasi viena iš pagrindinių šalių, Bendrasis Teismas turi išnagrinėti tam tikros informacijos arba įrodymų, kurie jam pateikti vykdant 91 straipsnio b punkte nurodytą pasirengimo nagrinėti bylą priemonę ir gali būti svarbūs norint išspręsti ginčą, konfidencialumą kitos pagrindinės šalies atžvilgiu, ši informacija arba įrodymai neperduodami tai šaliai, kol nesibaigė šis nagrinėjimas.
2. Jeigu vykstant 1 dalyje nurodytam nagrinėjimui Bendrasis Teismas nusprendžia, kad tam tikra jam pateikta informacija arba įrodymai svarbūs norint išspręsti ginčą ir konfidencialūs kitos pagrindinės šalies atžvilgiu, jis palygina jų konfidencialaus pobūdžio ir reikalavimų, susijusių su teise į veiksmingą teisminę gynybą, pirmiausia su rungimosi principo laikymusi, svarbą.
3. Atlikęs 2 dalyje nurodytą palyginimą Bendrasis Teismas gali nuspręsti konfidencialius informaciją ar įrodymus pateikti susipažinti kitai pagrindinei šaliai, prireikus nuroydamas laikytis konkrečių jų atskleidimo reikalavimų, arba nuspręsti jų neperduoti; pastaruoju atveju motyvuotoje nutartyje jis turi nustatyti tvarką, kuri suteiktų kuo daugiau galimybių kitai pagrindinei šaliai pateikti savo pastabas, be kita ko, nurodyti pateikti nekonfidencialią informacijos arba įrodymų versiją arba nekonfidencialią jų santrauką, kurioje turi būti nurodytos jų esminės dalys.
4. Šiame straipsnyje įtvirtintos procesinės nuostatos netaikomos 105 straipsnyje nurodytiems atvejams.

104 straipsnis

Dokumentai, su kuriais institucija atsisakė leisti susipažinti

Jei, vykdant 91 straipsnio c punkte nurodytą pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, dokumentas, su kuriuo institucija atsisakė leisti susipažinti, pateikiamas Bendrajam Teismui, kai iškeliama byla dėl tokio atsisakymo teisėtumo, kitoms šalims šis dokumentas neperduodamas.

7 skyrius

SU SAJUNGOS ARBA VIENOS AR KELIŲ JOS VALSTYBIŲ NARIŲ SAUGUMU AR JŲ TARPTAUTINIAIS SANTYKIAIS SUSIJUSI INFORMACIJA ARBA ĮRODYMAI

105 straipsnis (M2)

Su Sąjungos arba vienos ar kelių jos valstybių narių saugumu ar jų tarptautiniais santykiais susijusios informacijos arba įrodymų tvarkymas

1. Tuo atveju, kai nepaisydama rungimosi principo, įtvirtinto 64 straipsnyje, iš kurio matyti, kad šalys viena kitai turi pateikti visą informaciją ir įrodymus, pagrindinė šalis savo reikalavimus ketina grįsti tam tikra informacija arba įrodymais ir nurodo, kad dėl jų pateikimo iškiltų grėsmė Sąjungos arba vienos ar kelių jos valstybių narių saugumui ar jų tarptautiniams santykiams, šią informaciją arba įrodymus ji pateikia atskirai. Prie jų pridedamas prašymas konfidencialiai tvarkyti šią informaciją arba įrodymus, kuriame nurodomi privalomieji pagrindai, kurie, kiek to reikalaujama konkrečiu atveju, pateisina tokios informacijos ar įrodymų konfidencialumo užtikrinimą ir dėl kurių jų negalima perduoti kitai pagrindinei šaliai. Prašymas konfidencialiai tvarkyti informaciją arba įrodymus taip pat pateikiamas atskiru dokumentu ir jame nenurodoma jokia konfidenciali informacija. Tuo atveju, kai informaciją arba įrodymus, kuriuos prašoma tvarkyti konfidencialiai, pagrindinei šaliai perdavė viena ar kelios valstybės narės, pagrindinės šalies nurodomi privalomieji pagrindai, skirti tokios informacijos ar tokių įrodymų konfidencialiam tvarkymui pateisinti, gali apimti privalomuosius pagrindus, kuriuos nurodė atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės).
2. Bendrasis Teismas, imdamasis pasirengimo nagrinėti bylą priemonės, gali prašyti pateikti informaciją arba įrodymus, kurių konfidencialumas grindžiamas 1 dalyje nurodytais pagrindais. Atsisakymą tai padaryti Bendrasis Teismas oficialiai užregistruoja. Nukrypstant nuo 103 straipsnio nuostatų, informacijai arba įrodymams, pateiktiems vykdant pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, taikomos šiame straipsnyje įtvirtintos procesinės nuostatos.
3. Nagrinėjant, ar vienos iš pagrindinių šalių pagal 1 arba 2 dalis pateikta informacija arba įrodymai yra svarbūs norint išspręsti ginčą ir konfidencialūs

kitos pagrindinės šalies atžvilgiu, ši informacija arba įrodymai neperduodami kitai pagrindinei šaliai.

4. Jeigu atlikęs 3 dalyje nurodytą nagrinėjimą Bendrasis Teismas nusprendžia, kad tam tikra jam pateikta informacija arba įrodymai svarbūs norint išspręsti ginčą ir nelaikytini konfidencialiais siekiant išnagrinėti bylą Bendrajame Teisme, jis prašo atitinkamos šalies leisti perduoti šią informaciją arba įrodymus kitai pagrindinei šaliai. Jeigu per pirmininko nustatytą terminą šalis dėl tokio perdavimo išreiškia prieštaravimą arba jeigu iki šio termino pabaigos ji nepateikia atsakymo, į tokią informaciją ar įrodymus neatsižvelgiama priimant sprendimą byloje ir jie gražinami juos pateikusiai šaliai.
5. Jeigu atlikęs 3 dalyje nurodytą nagrinėjimą Bendrasis Teismas nusprendžia, kad tam tikra jam pateikta informacija arba įrodymai svarbūs norint išspręsti ginčą ir konfidencialūs kitos pagrindinės šalies atžvilgiu, jis jų neperduoda kitai pagrindinei šaliai. Tuomet jis palygina reikalavimų, susijusių su teise į veiksmingą teisminę gynybą, pirmiausia su rungimosi principo laikymusi, ir reikalavimų, susijusių su Sąjungos arba vienos ar kelių jos valstybių narių saugumu ar jų tarptautiniais santykiais, svarbą.
6. Atlikęs 5 dalyje nurodytą palyginimą Bendrasis Teismas priima motyvuotą nutartį, kurioje nustato tvarką, kurią taikant gali būti suderinti toje pačioje dalyje nurodyti reikalavimai, kaip antai atitinkamai šaliai nurodo pateikti nekonfidencialią informacijos arba įrodymų versiją arba santrauką, kurioje turi būti nurodytos jų esminės dalys ir kuri suteiktų kuo daugiau galimybių kitai pagrindinei šaliai pateikti savo pastabas, kad vėliau tokia versija arba santrauka būtų perduota kitai pagrindinei šaliai.
7. Per dviejų savaitių terminą, skaičiuojamą nuo pagal 5 dalį priimto sprendimo įteikimo dienos, pagrindinė šalis, pagal 1 arba 2 dalį pateikusi informacijos arba įrodymų, kurie yra konfidencialūs kitos pagrindinės šalies atžvilgiu, gali atsiimti juos visus arba jų dalį. Į atsiimtus informaciją arba įrodymus neatsižvelgiama priimant sprendimą byloje ir jie gražinami atitinkamai pagrindinei šaliai.
8. Jeigu Bendrasis Teismas mano, kad informacija arba įrodymai, kurie dėl konfidencialaus pobūdžio nebuvo perduoti kitai pagrindinei šaliai laikantis 6 dalyje nustatytos tvarkos, yra būtini norint išspręsti ginčą, jis, nukrypdamas nuo 64 straipsnio ir tik tiek, kiek būtina, gali pagrįsti savo sprendimą šia informacija arba įrodymais. Kai vertina šią informaciją arba įrodymus, Bendrasis Teismas atsižvelgia į tai, kad pagrindinė šalis dėl jų negalėjo pateikti pastabų.
9. Bendrasis Teismas pasirūpina, kad pagal 1 arba 2 dalį vienos iš pagrindinių šalių pateikti konfidencialūs informacija arba įrodymai, kurie nebuvo perduoti kitai pagrindinei šaliai, nebūtų atskleisti nei pagal 6 dalį priimtoje nutartyje, nei sprendime ar nutartyje, kuriais užbaigiamas procesas.

10. 5 dalyje nurodyti informacija ar įrodymai, kurių juos pateikusi pagrindinė šalis neatsiėmė pagal 7 dalį, gražinami atitinkamai šaliai pasibaigus Statuto 56 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytam terminui, nebent per šį terminą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties pateikiamas apeliacinis skundas. Jeigu pateikiamas toks apeliacinis skundas, minėti informacija ar įrodymai perduodami Teisingumo Teismui laikantis 11 dalyje nurodytame sprendime numatytų sąlygų.
11. Bendrasis Teismas priima sprendimą, kuriame nustato, nelygu atvejis, pagal 1 arba 2 dalį pateiktos informacijos ar įrodymų apsaugai užtikrinti skirtas saugumo taisykles. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8 skyrius
ŽODINĖ PROCESO DALIS

106 straipsnis
Žodinė proceso dalis

1. Žodinė proceso dalis Bendrajame Teisme apima teismo posėdį, kuris rengiamas *ex officio* arba pagrindinės šalies prašymu.
2. Pagrindinės šalies pateiktame prašyme surengti teismo posėdį turi būti nurodyti motyvai, dėl kurių ji nori būti išklaudyta. Prašymas pateikiamas per tris savaites po to, kai šalims įteikiamas pranešimas apie rašytinės proceso dalies pabaigą. Pirmininkas gali šį terminą pratęsti.
3. Jeigu nepateikiamas 2 dalyje nurodytas prašymas, Bendrasis Teismas gali nuspręsti priimti sprendimą dėl ieškinio nerengdamas žodinės proceso dalies, kai mano, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos. Vis dėlto tokiu atveju jis gali vėliau nuspręsti pradėti žodinę proceso dalį.

106a straipsnis (M6)
Bendras teismo posėdis

Bendrasis Teismas gali nuspręsti surengti bendrą teismo posėdį keliose bylose, jeigu tai įmanoma dėl šių bylų panašumo.

107 straipsnis

Teismo posėdžio data

1. Bendrajam Teismui nusprendus pradėti žodinę proceso dalį, pirmininkas nustato teismo posėdžio datą.
2. Ypatingomis aplinkybėmis pirmininkas savo iniciatyva arba pagrindinės šalies motyvuotu prašymu gali atidėti teismo posėdžio datą.

107a straipsnis (M6)

Dalyvavimas teismo posėdyje per vaizdo konferenciją

1. Jei dėl sveikatos, saugumo ar kitų svarių priežasčių šaliai atstovaujantis asmuo negali fiziškai dalyvauti teismo posėdyje, jam gali būti leista dalyvauti jame per vaizdo konferenciją.
2. Prašymas dalyvauti teismo posėdyje per vaizdo konferenciją pateikiamas atskiru dokumentu, kai tik sužinoma negalėjimo dalyvauti priežastis, ir jame konkrečiai nurodomas negalėjimo dalyvauti priežasties pobūdis.
3. Pirmininkas kuo greičiau priima sprendimą dėl šio prašymo.
4. Vaizdo konferencijos negali būti naudojamos, jei Bendrasis Teismas pagal 109 straipsnį nusprendžia rengti uždarą teismo posėdį.
5. Techninės sąlygos, kurios turi būti tenkinamos norint dalyvauti teismo posėdžiuose per vaizdo konferenciją, konkrečiai nustatytos 224 straipsnyje nurodytose praktinėse vykdymo nuostatose.

108 straipsnis

Šalių nedalyvavimas teismo posėdyje

1. Jeigu šalis Bendrajį Teismą informuoja, kad nedalyvaus teismo posėdyje, arba jeigu vykstant teismo posėdžiui Bendrasis Teismas konstatuoja, kad tinkamai pakviesta dalyvauti teismo posėdyje šalis jame nedalyvauja be pateisinamos priežasties, teismo posėdis vyksta tai šaliai nedalyvaujant.
2. Jeigu pagrindinės šalys Bendrajam Teismui nurodo, kad nedalyvaus teismo posėdyje, pirmininkas sprendžia, ar žodinę proceso dalį galima užbaigti.

109 straipsnis

Uždaras teismo posėdis

1. Išklausęs šalis, remdamasis Statuto 31 straipsniu, Bendrasis Teismas gali nuspręsti rengti uždarą teismo posėdį.
2. Prašymas surengti uždarą teismo posėdį, kurį pateikia šalis, turi būti motyvuotas ir jame turi būti nurodyta, ar jis pateikiamas dėl visų teisminių ginčų, ar dėl jų dalies.
3. Nusprendus surengti uždarą teismo posėdį su teisminiais ginčais susijusi medžiaga neskelbiama.

110 straipsnis (M3)

Teismo posėdžio eiga

1. Teisminius ginčus pradeda ir jiems vadovauja pirmininkas; jis atsako už tinkamą teismo posėdžio eigą.
2. Šalys gali kreiptis į teismą tik per joms atstovaujantį asmenį.
3. Per teismo posėdį bylą nagrinėjančio teismo teisėjai ir generalinis advokatas gali pateikti klausimų šalims atstovaujantiems asmenims.
4. Pagal SESV 270 straipsnį iškeltose bylose bylą nagrinėjančio teismo teisėjai ir generalinis advokatas gali per teismo posėdį pasiūlyti šalims pačioms pareikšti savo nuomonę dėl tam tikrų ginčo aspektų.

111 straipsnis

Žodinės proceso dalies užbaigimas

Jeigu byloje nepaskirtas generalinis advokatas, žodinės proceso dalies pabaigą pirmininkas paskelbia pasibaigus teisminiams ginčams.

112 straipsnis

Generalinio advokato išvados pateikimas

1. Jeigu byloje paskirtas generalinis advokatas ir išvadą jis teikia raštu, jis ją pateikia Teismo kanceliarijai, o ši perduoda ją šalims.
2. Generaliniam advokatui žodžiu arba raštu pateikus savo išvadą, pirmininkas paskelbia žodinės proceso dalies pabaigą.

113 straipsnis

Žodinės proceso dalies atnaujinimas

1. Tuo atveju, kai tenkinamos 23 straipsnio 3 dalyje arba 24 straipsnio 3 dalyje nurodytos sąlygos, Bendrasis Teismas nutaria atnaujinti žodinę proceso dalį.
2. Bendrasis Teismas gali nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį, jeigu:
  - a) mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos;
  - b) nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys nepateikė nuomonės;
  - c) pagrindinė šalis to prašo remdamasi faktais, kurie gali būti lemiami Bendrajam Teismui priimant sprendimą ir kurių ji negalėjo nurodyti iki žodinės proceso dalies pabaigos.

114 straipsnis

Teismo posėdžio protokolas

1. Teismo kancleris surašo kiekvieno teismo posėdžio protokolą. Protokolą pasirašo pirmininkas ir Teismo kancleris. Tai yra autentiškas dokumentas.
2. Protokolas įteikiamas šalims.

115 straipsnis

Teismo posėdžio įrašas

Gavęs tinkamai pagrįstą prašymą Bendrojo Teismo pirmininkas gali leisti šaliai, dalyvavusiai rašytinėje arba žodinėje proceso dalyje, Bendrojo Teismo patalpose išklausti teismo posėdžio garso įrašą per tą posėdį kalbėjusiųjų vartota kalba.

9 skyrius

SPRENDIMAI IR NUTARTYS

116 straipsnis

Sprendimo paskelbimo data

Šalys informuojamos apie sprendimo paskelbimo datą.

117 straipsnis
Sprendimo turinys

Sprendime nurodoma:

- a) kad tai yra Bendrojo Teismo sprendimas;
- b) konkrečios sudėties teismas;
- c) jo paskelbimo data;
- d) pirmininko ir pasitarimuose dalyvavusių teisėjų pavardės, kartu nurodant, kuris teisėjas buvo pranešėjas;
- e) generalinio advokato, jeigu jis paskirtas, pavardė;
- f) Teismo kanclerio pavardė;
- g) šalys;
- h) joms atstovaujančių asmenų pavardės;
- i) šalių reikalavimai;
- j) teismo posėdžio, jeigu jis surengtas, data;
- k) kad buvo išklausytas generalinis advokatas, jeigu tai buvo padaryta, ir prireikus jo išvados pateikimo data;
- l) faktų santrauka;
- m) motyvai;
- n) rezoliucinė dalis, į kurią įeina bylinėjimosi išlaidų klausimo sprendimas.

118 straipsnis
Sprendimo paskelbimas ir įteikimas

1. Sprendimas skelbiamas viešame teismo posėdyje.
2. Sprendimo originalas, pasirašytas pirmininko, pasitarimuose dalyvavusių teisėjų ir Teismo kanclerio, užantspauduojamas ir atiduodamas saugoti Teismo kanceliarijai. Kiekvienai iš šalių įteikiama sprendimo kopija.

119 straipsnis
Nutarties turinys

Kiekvienoje nutartyje, dėl kurios pagal Statuto 56 arba 57 straipsnį galima paduoti apeliacinį skundą, nurodoma:

- a) kad ją, nelygu atvejis, priėmė Bendrasis Teismas, pirmininkas ar laikinąsias apsaugos priemonės taikantis teisėjas;
- b) prireikus konkrečios sudėties teismas;
- c) jos priėmimo data;
- d) teisinis pagrindas, kuriuo ji paremta;
- e) pirmininko ir prireikus pasitarimuose dalyvavusių teisėjų pavardės, kartu nurodant, kuris teisėjas buvo pranešėjas;
- f) generalinio advokato, jeigu jis paskirtas, pavardė;
- g) Teismo kanclerio pavardė;
- h) šalys;
- i) šalims atstovaujančių asmenų pavardės;
- j) šalių reikalavimai;
- k) kad buvo išklaustas generalinis advokatas, jeigu tai buvo padaryta;
- l) faktų santrauka;
- m) motyvai;
- n) rezoliucinė dalis, į kurią prireikus įeina bylinėjimosi išlaidų klausimo sprendimas.

120 straipsnis (M3)
Nutarties pasirašymas ir įteikimas

Kiekvienos nutarties originalas, pasirašytas pirmininko ir Teismo kanclerio, užantspauduojamas ir atiduodamas saugoti Teismo kanceliarijai. Kiekvienai iš šalių ir prireikus Teisingumo Teismui įteikiama nutarties kopija.

121 straipsnis

Sprendimų ir nutarčių privalomumas

1. Nepažeidžiant Statuto 60 straipsnio nuostatų, sprendimas privalomas nuo jo paskelbimo dienos.
2. Nepažeidžiant Statuto 60 straipsnio nuostatų, nutartis privaloma nuo jos įteikimo dienos.

122 straipsnis

Paskelbimas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*

Pranešimas, kuriame nurodoma Bendrojo Teismo sprendimų ir nutarčių, kuriais užbaigiamas procesas, priėmimo data ir rezoliucinė dalis, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, išskyrus sprendimų, priimtų prieš įteikiant ieškinį atsakovui, atvejį.

10 skyrius

SPRENDIMAI UŽ AKIŲ

123 straipsnis

Sprendimai už akių

1. Jeigu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad atsakovas, kuris buvo tinkamai informuotas, nepateikė atsiliepimo į ieškinį pagal 81 straipsnyje nurodytus reikalavimus arba per minėtame straipsnyje nurodytą terminą, nepažeidžiant Statuto 45 straipsnio antros pastraipos nuostatų, per pirmininko nustatytą terminą ieškovas gali prašyti Bendrojo Teismo patenkinti jo reikalavimus.
2. Atsiliepimo į ieškinį nepateikęs atsakovas negali dalyvauti procese, kuriame byla nagrinėjama už akių, ir jam neįteikiami procesiniai dokumentai, išskyrus sprendimą ar nutartį, kuriais užbaigiamas procesas.
3. Sprendime už akių Bendrasis Teismas patenkina ieškovo reikalavimus, nebent ieškinys akivaizdžiai nepriklauso Bendrojo Teismo jurisdikcijai ar yra akivaizdžiai nepriimtinas arba akivaizdžiai teisiškai nepagrįstas.
4. Sprendimas už akių yra privalomas vykdyti. Tačiau Bendrasis Teismas gali sustabdyti jo vykdymą, kol bus priimtas sprendimas dėl protesto pagal 166 straipsnį, arba kaip vykdymo sąlygos pareikalauti užstato, kurio dydis ir pateikimo tvarka nustatomi atsižvelgiant į aplinkybes. Šis užstatas grąžinamas, jeigu protestas nepateikiamas arba jeigu jis atmetamas.

11 skyrius
DRAUGIŠKAS SUSITARIMAS IR REIKALAVIMŲ ATSISAKYMAS

124 straipsnis (M3)
Draugiškas susitarimas

1. Jeigu pagrindinės šalys prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą susitaria ne Bendrajame Teisme, kaip išspręsti ginčą, ir Bendrajam Teismui praneša, kad atsisako visų reikalavimų, pirmininkas nutaria išbraukti bylą iš registro ir pagal 136 ir 138 straipsnius sprendžia bylinėjimosi išlaidų klausimą, prireikus atsižvelgdamas į atitinkamus šalių pasiūlymus.
2. Ši nuostata netaikoma SESV 263 ir 265 straipsniuose nurodytų ieškinių atveju.

125 straipsnis
Ieškinio atsisakymas

Jeigu ieškovas raštu arba per teismo posėdį Bendrąjį Teismą informuoja apie savo ketinimą atsisakyti ieškinio, pirmininkas nutaria išbraukti bylą iš registro ir pagal 136 ir 138 straipsnius sprendžia bylinėjimosi išlaidų klausimą.

11a skyrius (M3)
PAGAL SESV 270 STRAIPSNĮ IŠKELTOSE BYLOSE BENDROJO TEISMO INICIJUOJAMA
DRAUGIŠKO GINČŲ SPRENDIMO PROCEDŪRA

125a straipsnis (M3)
Procedūra

1. Bet kurioje proceso stadijoje Bendrasis Teismas gali apsvarstyti viso ar dalies tarp pagrindinių šalių kilusio ginčo draugiško sprendimo galimybes.
2. Bendrasis Teismas paveda teisėjui pranešėjui, padedamam Teismo kanclerio, pamėginti ginčą išspręsti draugiškai.
3. Teisėjas pranešėjas gali pasiūlyti vieną ar kelis galimus ginčo sprendimus ir imtis tinkamų priemonių draugiškam ginčo sprendimui palengvinti, taip pat įgyvendinti šiuo tikslu jo nustatytas priemones. Jis, be kita ko, gali:
  - a) prašyti, kad pagrindinės šalys pateiktų arba patikslintų informaciją;
  - b) prašyti, kad pagrindinės šalys pateiktų dokumentus;

- c) į susirinkimus kviešti pagrindinėms šalims atstovaujančius asmenis, pačias pagrindines šalis arba bet kurį institucijos pareigūną ar tarnautoją, įgaliotą derėtis dėl galimo susitarimo;
  - d) per c punkte numatytus susirinkimus atskirai susitikti su kiekviena iš pagrindinių šalių, jeigu jos su tuo sutinka.
4. 1–3 dalys taip pat taikomos vykdant procedūrą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.

125b straipsnis (M3)

Pagrindinių šalių susitarimo padariniai

1. Tuo atveju, kai pagrindinės šalys teisėjo pranešėjo akivaizdoje susitaria dėl ginčo sprendimo, jos gali prašyti, kad šio susitarimo sąlygos būtų išdėstytos dokumente, kurį pasirašo teisėjas pranešėjas ir Teismo kancleris. Toks dokumentas įteikiamas pagrindinėms šalims ir yra autentiškas.
2. Pirmininko motyvuota nutartimi byla išbraukiama iš registro. Vienos iš pagrindinių šalių prašymu, kitai pagrindinei šaliai sutikus, susitarimo, kurį sudarė pagrindinės šalys, sąlygos nurodomos nutartyje išbraukti bylą iš registro.
3. Bylinėjimosi išlaidų klausimą pirmininkas sprendžia remdamasis susitarimu arba, jeigu susitarimo nėra, savo nuožiūra. Prireikus jis pagal 138 straipsnį priima sprendimą dėl įstojusios į bylą šalies bylinėjimosi išlaidų.

125c straipsnis (M3)

Specialus registras ir specialus dokumentų rinkinys

1. Dokumentai, pateikti vykstant draugiško ginčo sprendimo procedūrai pagal 125a straipsnį:
  - registruojami specialiame registre, kuriam netaikoma 36 ir 37 straipsniuose numatyta tvarka,
  - laikomi atskirame nuo bylos medžiagos dokumentų rinkinyje.
2. Dokumentai, pateikti vykstant draugiško ginčo sprendimo procedūrai pagal 125a straipsnį, perduodami susipažinti pagrindinėms šalims, išskyrus dokumentus, kuriuos kiekviena iš šių šalių perdavė teisėjui pranešėjui per atskirus susitikimus, kaip numatyta 125a straipsnio 3 dalies d punkte.
3. Pagrindinės šalys gali susipažinti su 1 dalyje nurodyto atskiro nuo bylos medžiagos rinkinio dokumentais, išskyrus dokumentus, kuriuos kiekviena iš

pagrindinių šalių perdavė teisėjui pranešėjui per atskirus susitikimus, kaip numatyta 125a straipsnio 3 dalies d punkte.

4. Įstojusi į bylą šalis negali susipažinti su 1 dalyje nurodyto atskiro nuo bylos medžiagos rinkinio dokumentais.
5. Šalys gali Teismo kanceliarijoje susipažinti su 1 dalyje nurodyto specialaus registro įrašais.

125d straipsnis (M3)

Draugiškas ginčo sprendimas ir teismo procesas

Vykstant teismo procesui, Bendrasis Teismas ir pagrindinės šalys negali naudoti draugiškai sprendžiant ginčą pareikštų nuomonių, suteiktų patarimų, pateiktų pasiūlymų, padarytų nuolaidų arba parengtų dokumentų.

12 skyrius

IEŠKINIAI IR ATSKIRIEJI PROCESINIAI KLAUSIMAI, DĖL KURIŲ SPRENDŽIAMA NUTARTIMI

126 straipsnis

Akivaizdžiai atmestinas ieškinys

Tuo atveju, kai ieškinys akivaizdžiai nepriklauso Bendrojo Teismo jurisdikcijai arba jeigu ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas arba akivaizdžiai teisiškai nepagrįstas, teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas gali bet kada nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi ir netęsti proceso.

127 straipsnis (M3)

Bylos perdavimas Teisingumo Teismui

Statuto 54 straipsnio antroje pastraipoje numatytus sprendimus perduoti bylą teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas priima motyvuota nutartimi.

128 straipsnis

Jurisdikcijos atsisakymas

Statuto 54 straipsnio trečioje pastraipoje numatytus sprendimus atsisakyti jurisdikcijos Bendrasis Teismas teisėjo pranešėjo siūlymu priima motyvuota nutartimi.

129 straipsnis
Imperatyvūs nepriimtino pagrindai

Teisėjo pranešėjo siūlymu, išklauses pagrindines šalis, Bendrasis Teismas savo iniciatyva bet kada gali motyvuota nutartimi priimti sprendimą dėl imperatyvių nepriimtino pagrindų.

130 straipsnis (M3)
Prieštaravimai ir atskirieji procesiniai klausimai

1. Jeigu atsakovas į Bendrąjį Teismą kreipiasi su prašymu priimti sprendimą dėl nepriimtino arba kompetencijos nebuvimo nepradėjus bylos nagrinėti iš esmės, savo prašymą jis pateikia atskiru dokumentu per 81 straipsnyje nustatytą terminą.
2. Jeigu šalis prašo, kad Bendrasis Teismas konstatuotų, jog ieškinys neteko dalyko ir nebėra pagrindo priimti sprendimo, arba kad priimtų sprendimą dėl kito atskirojo procesinio klausimo, savo prašymą ji pateikia atskiru dokumentu.
3. 1 ir 2 dalyse nurodytuose prašymuose išdėstomi pagrindai ir argumentai, kuriais tokie prašymai grindžiami, ir reikalavimai; prie prašymų turi būti pridėti dokumentai, kuriais remiamasi.
4. Kai tik pateikiamas 1 dalyje nurodytas prašymas, pirmininkas nustato terminą, per kurį ieškovas gali raštu nurodyti savo pagrindus ir reikalavimus.
5. Kai tik pateikiamas 2 dalyje nurodytas prašymas, pirmininkas nustato terminą, per kurį kitos šalys gali raštu dėl šio prašymo pateikti pastabas.
6. Dėl 1 ir 2 dalyse nurodytų prašymų Bendrasis Teismas gali nuspręsti pradėti žodinę proceso dalį. 106 straipsnis netaikomas.
7. Bendrasis Teismas kuo greičiau priima sprendimą dėl prašymo arba, jeigu tai pateisinama dėl ypatingų aplinkybių, nurodo, kad dėl jo bus sprendžiama nagrinėjant bylą iš esmės. Jis perduoda bylą Teisingumo Teismui, jei byla priklauso šio teismo jurisdikcijai.
8. Jeigu Bendrasis Teismas atmeta prašymą arba nurodo, kad dėl jo bus sprendžiama nagrinėjant bylą iš esmės, pirmininkas nustato naujus terminus paskesniems veiksams byloje.

131 straipsnis

Pagrindo priimti sprendimą nebuvimo konstatavimas *ex officio*

1. Jeigu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad nebeliko ieškinio dalyko ir nebėra pagrindo priimti sprendimo, jis, išklausęs šalis, bet kada teisėjo pranešėjo siūlymu gali savo iniciatyva nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi.
2. Jeigu ieškovas nebeatsako į Bendrojo Teismo prašymus, išklausęs šalis, Bendrasis Teismas teisėjo pranešėjo siūlymu gali savo iniciatyva konstatuoti, kad nebėra pagrindo priimti sprendimo.

132 straipsnis

Akivaizdžiai pagrįstas ieškinys

Jeigu Teisingumo Teismas arba Bendrasis Teismas jau yra sprendęs dėl vieno ar kelių teisės klausimų, tapačių klausimams, keliamiems ieškinio pagrinduose, ir jeigu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad faktinės aplinkybės yra nustatytos, pasibaigus rašytinei proceso daliai, teisėjo pranešėjo siūlymu jis gali, išklausęs šalis, motyvuota nutartimi, kurioje pateikiama nuoroda į atitinkamą teismo praktiką, nuspręsti pripažinti ieškinį akivaizdžiai pagrįstu.

13 skyrius

BYLINĖJIMOSI IR KITOS PROCESO IŠLAIDOS

133 straipsnis

Sprendimas dėl bylinėjimosi išlaidų

Bylinėjimosi išlaidų klausimas sprendžiamas sprendime arba nutartyje, kuriais užbaigiamas procesas.

134 straipsnis

Bendrosios bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklės

1. Iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
2. Jeigu byloje yra kelios pralaimėjusios šalys, Bendrasis Teismas sprendžia, kaip turi būti paskirstytos bylinėjimosi išlaidos.
3. Jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Tačiau Bendrasis Teismas gali

nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis padengia dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes.

135 straipsnis (M3)

Teisingumas ir dėl nepagrįstų arba nesąžiningų veiksmų patirtos išlaidos

1. Kai to reikalauja teisingumas, Bendrasis Teismas gali nuspręsti, kad pralaimėjusi šalis, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia tik dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų arba kad iš pralaimėjusios šalies jos visai neturi būti priteistos.
2. Bendrasis Teismas gali iš šalies, net jeigu ji laimėjo bylą, priteisti visas bylinėjimosi išlaidas arba jų dalį, jeigu tai atrodo pateisinama dėl jos elgesio, įskaitant elgesį iki proceso, ypač jeigu kita šalis išlaidų patyrė dėl nepagrįstais arba nesąžiningais pripažintų pirmosios šalies veiksmų.

136 straipsnis

Bylinėjimosi išlaidos reikalavimų atsisakymo atveju

1. Iš šalies, kuri atsisako reikalavimų, priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei kita šalis to reikalavo savo pastabose dėl reikalavimų atsisakymo.
2. Tačiau reikalavimų atsisakiusios šalies prašymu bylinėjimosi išlaidas padengia kita šalis, jeigu tai atrodo pateisinama atsižvelgiant į pastarosios elgesį.
3. Šalims susitarus dėl bylinėjimosi išlaidų, bylinėjimosi išlaidų klausimas sprendžiamas pagal tą susitarimą.
4. Jeigu nėra reikalaujama atlyginti bylinėjimosi išlaidų, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

137 straipsnis

Bylinėjimosi išlaidos, kai nėra pagrindo priimti sprendimo

Jeigu nėra pagrindo priimti sprendimo, Bendrasis Teismas bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.

138 straipsnis

Įstojusių į bylą šalių bylinėjimosi išlaidos

1. Į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

2. Jeigu valstybės, kurios nėra valstybės narės, tačiau yra EEE sutarimo šalys, ir ELPA priežiūros institucija įstoja į bylą, kiekviena iš jų taip pat padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
3. Bendrasis Teismas gali nuspręsti, kad į bylą įstojusi šalis, kuri nenurodyta 1 ir 2 dalyse, padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

139 straipsnis (M6)

Proceso išlaidos

Procesas Bendrajame Teisme nemokamas, išskyrus šiuos atvejus:

- a) kai Bendrasis Teismas patyrė išlaidų, be kita ko, dėl to, kad ieškinys pareikštas akivaizdžiai piktnaudžiaujant, ir tų išlaidų buvo galima išvengti, jis gali jas priteisti iš šalies, dėl kurios tokios išlaidos buvo patirtos;
- b) kai išlaidos dėl šalies prašymu atliktų kopijavimo darbų, Teismo kanclerio manymu, yra pernelyg didelės, jis pareikalauja iš tos šalies jas padengti pagal 37 straipsnyje nurodytą nustatyto tarifo kanceliarijos mokestį;
- c) jeigu pakartotinai nesilaikoma šiame reglamente arba 224 straipsnyje numatytose praktinėse vykdymo nuostatose nustatytų reikalavimų ir dėl to reikia prašyti pašalinti trūkumus, Teismo kancleris pareikalauja iš atitinkamos šalies padengti išlaidas, susijusias su veiksmais, kurių turėjo imtis Bendrasis Teismas, pagal 37 straipsnyje nurodytą nustatyto tarifo kanceliarijos mokestį.

140 straipsnis

Atlygintinos bylinėjimosi išlaidos

Nepažeidžiant 139 straipsnio nuostatų, atlygintinos šios bylinėjimosi išlaidos:

- a) sumos, mokėtinos liudytojams ir ekspertams pagal šio reglamento 100 straipsnį;
- b) būtinosios išlaidos, kurias dėl proceso patyrė šalys, be kita ko, kelionės ir gyvenimo išlaidos ir atstovo, patarėjo arba advokato atlyginimas.

141 straipsnis

Mokėjimo tvarka

1. Bendrojo Teismo kasa ir jos skolininkai moka eurais.
2. Jeigu padengiamos išlaidos buvo patirtos kita nei euro valiuta arba veiksmy, dėl kurių išlaidos turi būti kompensuojamos, buvo imtasi valstybėje, kurios valiuta

nėra euro, valiuta keičiama pagal Europos Centrinio Banko oficialų mokėjimo dienos kursą.

14 skyrius
ĮSTOJIMAS Į BYLĄ

142 straipsnis
Įstojimo į bylą dalykas ir pasekmės

1. Į bylą įstoti galima tik vienos iš pagrindinių šalių visiems reikalavimams ar jų daliai palaikyti. Įstojus į bylą neįgyjama tokių pačių procesinių teisių, kurios suteikiamos pagrindinėms šalims, visų pirma – teisės prašyti surengti teismo posėdį.
2. Pagrindinio ginčo atžvilgiu įstojimas į bylą yra papildomas. Jis netenka savo dalyko, kai byla išbraukiama iš Bendrojo Teismo registro šaliai atsisakius reikalavimų ar pagrindinėms šalims susitarus, ar pripažinus ieškinį nepriimtiniu.
3. Įstojusi į bylą šalis pripažįsta ginčą byloje tokį, koks jis yra jos įstojimo į bylą metu.

143 straipsnis (M3) (M5)
Prašymas įstoti į bylą

1. Prašymas įstoti į bylą pateikiamas per šešias savaites nuo 79 straipsnyje nurodyto pranešimo paskelbimo dienos.
2. Prašyme įstoti į bylą nurodoma:
  - a) bylos pavadinimas;
  - b) pagrindinės šalys;
  - c) prašymą įstoti į bylą pateikiančio asmens pavardė arba pavadinimas ir adresas;
  - d) prašymą įstoti į bylą pateikiančiam asmeniui atstovaujančio asmens statusas ir adresas;
  - e) reikalavimai, kuriems palaikyti prašymą įstoti į bylą pateikiantis asmuo prašo leisti įstoti į bylą;
  - f) teisę įstoti į bylą pagrindžiančios aplinkybės, kai prašymas pateikiamas pagal Statuto 40 straipsnio antrą arba trečią pastraipą.

3. Prašymą įstoti į bylą pateikiančiam asmeniui atstovaujama pagal Statuto 19 straipsnį.
4. Prašymui įstoti į bylą taikomi 78 straipsnio 4–6 dalys ir 139 straipsnis.

144 straipsnis (M6)

Sprendimas dėl prašymo įstoti į bylą

1. Prašymas įstoti į bylą įteikiamas pagrindinėms šalims.
2. Pirmininkas suteikia pagrindinėms šalims galimybę pateikti savo pastabas raštu dėl prašymo įstoti į bylą ir prireikus prašyti neperduoti įstojusiai į bylą šaliai tam tikrų bylos medžiagoje esančių duomenų, kurie yra konfidencialaus pobūdžio.
3. Atsakovui pateikus 130 straipsnio 1 dalyje nurodytą nepriimtinumą arba kompetencijos nebuvimą grindžiamą prieštaravimą, sprendimas dėl prašymo įstoti į bylą priimamas tik atmetus prieštaravimą arba nurodžius, kad dėl jo bus sprendžiama nagrinėjant bylą iš esmės.
4. Tuo atveju, kai prašymas pateikiamas pagal Statuto 40 straipsnio pirmą pastraipą ir pagrindinės šalys nenurodė, kad bylos medžiagoje yra konfidencialaus pobūdžio duomenų, kuriuos perdavus įstojusiai į bylą šaliai joms būtų padaryta žalos, įstoti į bylą leidžiama pirmininko sprendimu.
5. Kitais atvejais dėl prašymo įstoti į bylą ir prireikus dėl duomenų, kurie, kaip tvirtinama, yra konfidencialaus pobūdžio, perdavimo įstojusiai į bylą šaliai pirmininkas kuo greičiau sprendžia nutartimi.
6. Tuo atveju, kai prašymas įstoti į bylą atmetamas, 5 dalyje nurodyta nutartis turi būti motyvuota ir joje, taikant 134, 135 ir 138 straipsnius, išsprendžiamas su prašymu įstoti į bylą susijusių bylinėjimosi išlaidų, įskaitant prašymą įstoti į bylą pateikusio asmens bylinėjimosi išlaidas, klausimas.
7. Jeigu prašymas įstoti į bylą patenkinamas, įstojusi į bylą šalis gauna visus pagrindinėms šalims įteiktus procesinius dokumentus, išskyrus, kai reikia, konfidencialius duomenis, kurie pagal 5 dalį negali būti perduoti.
8. Jeigu prašymas įstoti į bylą atsiimamas, pirmininkas nurodo prašymą įstoti į bylą pateikusį asmenį išbraukti iš bylos registro ir taikydamas 136 straipsnį priima sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų, įskaitant prašymą įstoti į bylą pateikusio asmens bylinėjimosi išlaidas.
9. Įstojusiai į bylą šaliai išstojus iš bylos, pirmininkas nurodo įstojusią į bylą šalį išbraukti iš bylos registro ir taikydamas 136 ir 138 straipsnius priima sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų.

10. Jeigu procesas pagrindinėje byloje užbaigiamas prieš priimant sprendimą dėl prašymo įstoti į bylą, prašymą įstoti į bylą pateikęs asmuo ir pagrindinės šalys padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su prašymu įstoti į bylą. Nutarties, kuria užbaigiamas procesas, kopija perduodama prašymą įstoti į bylą pateikusiam asmeniui.

145 straipsnis

Paaškinimų pateikimas

1. Įstojusi į bylą šalis gali pateikti įstojimo į bylą paaškinimą per pirmininko nustatytą terminą.
2. Įstojimo į bylą paaškinime nurodoma:
  - a) įstojusios į bylą šalies reikalavimai, kuriais visiškai arba iš dalies palaikomi vienos iš pagrindinių šalių reikalavimai;
  - b) pagrindai ir argumentai, kuriais remiasi įstojusi į bylą šalis;
  - c) jeigu reikia, įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.
3. Pateikus įstojimo į bylą paaškinimą, pirmininkas nustato terminą, per kurį pagrindinės šalys gali atsakyti į šį paaškinimą.

15 skyrius

NEMOKAMA TEISINĖ PAGALBA

146 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Kiekvienas asmuo, kuris dėl savo ekonominės situacijos iš dalies arba visiškai negali sumokėti su procesu susijusių išlaidų, turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą.
2. Nemokamą teisinę pagalbą atsisakoma suteikti, jeigu ieškinys, dėl kurio prašoma nemokamos teisinės pagalbos, akivaizdžiai nepriklauso Bendrojo Teismo jurisdikcijai arba jeigu toks ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas arba akivaizdžiai teisiškai nepagrįstas.

147 straipsnis (M3) (M5)

Nemokamos teisinės pagalbos prašymas

1. Nemokamos teisinės pagalbos galima prašyti prieš pareiškiant ieškinį arba kol jis nagrinėjamas.
2. Nemokamos teisinės pagalbos prašymą reikia pateikti užpildant anketą, kuri skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir prieinama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo interneto svetainėje. Į neužpildžius anketos pateiktą nemokamos teisinės pagalbos prašymą neatsižvelgiama.
3. Nemokamos teisinės pagalbos prašymas turi būti pateiktas kartu su visa informacija ir patvirtinamaisiais dokumentais, kuriais remiantis galima įvertinti prašymą pateikusio asmens ekonominę situaciją, kaip antai tokią ekonominę situaciją patvirtinančiu kompetentingos nacionalinės institucijos išduotu dokumentu.
4. Jeigu nemokamos teisinės pagalbos prašymas pateikiamas prieš pareiškiant ieškinį, prašymą pateikęs asmuo turi trumpai išdėstyti ieškinio, kurį ketina pareikšti, dalyką, konkretaus atvejo faktines aplinkybes ir argumentus, kuriais grindžia ieškinį. Prie prašymo turi būti pridedami ieškinį pagrindžiantys dokumentai.
5. Prireikus prie nemokamos teisinės pagalbos prašymo pridedami 51 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 78 straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai. Tokiu atveju taikoma 51 straipsnio 4 dalis ir 78 straipsnio 6 dalis.
6. Jeigu nemokamos teisinės pagalbos prašymą pateikiantis asmuo nėra atstovaujamas advokato, Teismo kancelijai pateikiama tokio prašymo originalo popierinė versija. Tokį prašymo originalą jį pateikiantis asmuo turi pasirašyti ranka.
7. Pateikus nemokamos teisinės pagalbos prašymą terminas, per kurį šį prašymą pateikęs asmuo gali pareikšti ieškinį, sustabdomas iki nutarties, kuria nusprendžiama dėl tokio prašymo, įteikimo dienos arba 148 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais – iki nutarties, kuria atstovauti prašymą pateikiančiam asmeniui paskiriamas advokatas, įteikimo dienos.

148 straipsnis (M5) (M6)

Sprendimas dėl nemokamos teisinės pagalbos prašymo

1. Prieš priimdamas sprendimą dėl nemokamos teisinės pagalbos prašymo pirmininkas nustato terminą, per kurį kita pagrindinė šalis gali pateikti savo pastabas raštu, išskyrus tuos atvejus, kai atsižvelgiant į pateiktą informaciją

paaiškėja, kad netenkinamos 146 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos arba tenkinamos 146 straipsnio 2 dalyje numatytos sąlygos.

2. Dėl nemokamos teisinės pagalbos prašymo sprendžia pirmininkas priimdamas nutartį.
3. Nutartis, kuria atsisakoma suteikti nemokamą teisinę pagalbą, turi būti motyvuota.
4. Nutartimi, kuria suteikiama nemokama teisinė pagalba, gali būti paskirtas advokatas atstovauti suinteresuotajam asmeniui, jeigu šį advokatą nemokamos teisinės pagalbos prašyme pasiūlė tokį prašymą pateikęs asmuo ir tas advokatas sutiko Bendrajame Teisme atstovauti prašymą pateikusiam asmeniui.
5. Jeigu pats suinteresuotasis asmuo nemokamos teisinės pagalbos prašyme arba priėmus nutartį, kuria suteikiama nemokama teisinė pagalba, nepasiūlo advokato arba jo pasirinkto asmens negalima patvirtinti, Teismo kancleris nutartį, kuria suteikiama nemokama teisinė pagalba, ir prašymo kopiją nusiunčia Teisingumo Teismo procedūros reglamento papildomame reglamente nurodytai kompetentingai atitinkamos valstybės institucijai. Jeigu suinteresuotasis asmuo neturi gyvenamosios vietos Sąjungoje, Teismo kancleris nutartį, kuria suteikiama nemokama teisinė pagalba, ir prašymo kopiją nusiunčia valstybės, kurioje yra Europos Sąjungos Teisingumo Teismo buveinė, kompetentingai institucijai.
6. Nepažeidžiant 4 dalies, advokatas, kuriam pavedama atstovauti prašymą pateikusiam asmeniui, paskiriamas nutartimi atsižvelgiant atitinkamai į suinteresuotojo asmens arba į 5 dalyje nurodytos institucijos pateiktus pasiūlymus.
7. Nutartyje, kuria suteikiama nemokama teisinė pagalba, gali būti nurodyta suma, kuri bus išmokėta advokatui, paskirtam atstovauti suinteresuotajam asmeniui, arba nustatyta riba, kurios advokato išlaidos ir honoraras paprastai negali viršyti. Joje, atsižvelgiant į suinteresuotojo asmens ekonominę situaciją, gali būti numatyta jo mokėtina įmoka, siekiant atlyginti 149 straipsnio 1 dalyje numatytas išlaidas.
8. Pagal šį straipsnį priimamos nutartys yra neskundžiamos.
9. Jeigu nemokamos teisinės pagalbos prašymą pateikiantis asmuo nėra atstovaujamas advokato, dokumentų patvirtintos kopijos jam įteikiamos registruotu laišku su patvirtinimu apie gavimą arba asmeniškai su įteikimo kvitu. Kitoms šalims dokumentai įteikiami 80 straipsnio 1 dalyje numatytu būdu.

149 straipsnis

Avansai ir bylinėjimosi išlaidų padengimas

1. Jeigu suteikiama nemokama teisinė pagalba, Bendrojo Teismo kasa, prireikus laikydamosi nustatytų ribų, padengia išlaidas, susijusias su pagalba ir atstovavimu Bendrajame Teisme prašymą pateikusiam asmeniui. Pirmininkas gali nuspręsti, kad pagal 148 straipsnį paskirtam advokatui turi būti išmokėtas avansas, jei advokatas pateikia prašymą.
2. Jeigu pagal sprendimą arba nutartį, kuriais užbaigiamas procesas, nemokamos teisinės pagalbos gavėjas turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas, pirmininkas motyvuota nutartimi, kuri neskundžiama, nustato advokato išlaidas ir honorarą, kuriuos padengia Bendrojo Teismo kasa.
3. Jeigu sprendime arba nutartyje, kuriais užbaigiamas procesas, Bendrasis Teismas iš kitos šalies priteisė nemokamos teisinės pagalbos gavėjo bylinėjimosi išlaidas, ši kita šalis turi atlyginti Bendrojo Teismo kasai sumas, avansu išmokėtas pagalbai suteikti.
4. 3 dalyje nurodytų sumų susigrąžinimu iš šalies, iš kurios jos buvo priteistos, pasirūpina Teismo kancleris.
5. Jeigu nemokamos teisinės pagalbos gavėjas pralaimi bylą, Bendrasis Teismas, jeigu to reikalauja teisingumas, sprendime arba nutartyje, kuriais užbaigiamas procesas, spręsdamas dėl bylinėjimosi išlaidų gali nurodyti, kad viena ar kelios kitos šalys padengia savo bylinėjimosi išlaidas arba kad jas visiškai arba iš dalies kaip nemokamą teisinę pagalbą padengia Bendrojo Teismo kasa.

150 straipsnis

Nemokamos teisinės pagalbos nutraukimas

1. Jeigu vykstant procesui pasikeičia aplinkybės, dėl kurių buvo suteikta nemokama teisinė pagalba, pirmininkas savo iniciatyva arba gavęs prašymą ir išklauses suinteresuotąjį asmenį gali nutraukti nemokamą teisinę pagalbą.
2. Nutartis, kuria nutraukiama nemokama teisinė pagalba, yra motyvuota ir neskundžiama.

16 skyrius
SKUBOS PROCEDŪROS

1 skirsnis. Pagreitinta procedūra

151 straipsnis

Sprendimas dėl pagreitinotos procedūros

1. Bendrasis Teismas, gavęs ieškovo arba atsakovo prašymą ir išklausęs kitą pagrindinę šalį, gali nuspręsti nagrinėti bylą taikant pagreitintą procedūrą dėl bylos ypatingos skubos ir kitų jos aplinkybių. Toks sprendimas priimamas kuo greičiau.
2. Teisėjo pranešėjo siūlymu ypatingomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas savo iniciatyva, išklausęs pagrindines šalis, gali nuspręsti taikyti byloje pagreitintą procedūrą.
3. Bendrojo Teismo sprendime taikyti byloje pagreitintą procedūrą gali būti nustatytos sąlygos dėl pagrindinių šalių pareiškimų apimties ir pateikimo, dėl tolesnės proceso eigos arba dėl teisinių pagrindų ir argumentų, dėl kurių Bendrasis Teismas turės priimti sprendimą.
4. Jeigu viena iš pagrindinių šalių nesilaiko vienos iš 3 dalyje nurodytų sąlygų, sprendimas taikyti byloje pagreitintą procedūrą gali būti panaikintas. Tokiu atveju procesas vyksta pagal įprastą procedūrą.

152 straipsnis

Prašymas taikyti pagreitintą procedūrą

1. Prašymas taikyti pagreitintą procedūrą paduodamas atskiru dokumentu kartu su ieškiniu arba atsiliepimu į ieškinį. Jame turi būti nurodyti ypatingą bylos skubą pagrindžiantys motyvai ir kitos svarbios aplinkybės.
2. Prašyme taikyti pagreitintą procedūrą gali būti nurodyta, kad kai kurie ieškinio ar atsiliepimo į ieškinį pagrindai, argumentai arba kai kurios dalys pateikiami tik tam atvejui, jeigu byloje nebus taikoma pagreitinta procedūra, būtent prie prašymo pridedant sutrumpintą ieškinio versiją, sąrašą priedų ir priedus, į kuriuos turi būti atsižvelgiama tik tuo atveju, jei byloje bus taikoma pagreitinta procedūra.

153 straipsnis

Nagrinėjimas pirmenybės tvarka

Nukrypstant nuo 67 straipsnio 1 dalies, bylos, kuriose Bendrasis Teismas nusprendė taikyti pagreitintą procedūrą, nagrinėjamos pirmenybės tvarka.

154 straipsnis

Rašytinė proceso dalis

1. Nukrypstant nuo 81 straipsnio 1 dalies, tuo atveju, kai ieškovas pateikė prašymą taikyti pagreitintą procedūrą, atsiliepimas į ieškinį turi būti pateiktas per vieną mėnesį. Šis terminas gali būti pratęstas pagal 81 straipsnio 3 dalį.
2. Jeigu Bendrasis Teismas nusprendžia netenkinti prašymo taikyti pagreitintą procedūrą, atsakovui suteikiamas papildomas vieno mėnesio terminas atsiliepimui į ieškinį pateikti arba prireikus jam papildyti.
3. Taikant pagreitintą procedūrą, 83 straipsnio 1 dalyje ir 145 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyti pareiškimai gali būti pateikiami tik tada, kai Bendrasis Teismas tai leidžia imdamasis proceso organizavimo priemonių pagal 88–90 straipsnius.
4. Pagreitintos procedūros atveju pirmininkas, nustatydamas šiame reglamente numatytus terminus, atsižvelgia į ypatingą skubą priimti dėl ieškinio sprendimą.

155 straipsnis

Žodinė proceso dalis

1. Tuo atveju, kai leidžiama taikyti pagreitintą procedūrą, Bendrasis Teismas nusprendžia pradėti žodinę proceso dalį kuo greičiau po to, kai teisėjas pranešėjas pateikia preliminarų pranešimą. Vis dėlto Bendrasis Teismas gali nuspręsti nagrinėti bylą nerengdamas žodinės proceso dalies, kai pagrindinės šalys atsisako dalyvauti teismo posėdyje ir kai Bendrasis Teismas mano, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos.
2. Taikant 84 ir 85 straipsnius, pagrindinės šalys gali papildyti savo argumentus ir pateikti pasiūlymus pateikti įrodymų vykstant žodinei proceso daliai, jeigu vėlavimas juos pateikti yra pateisinamas.

2 skirsnis. Taikymo ir vykdymo sustabdymas ir kitos laikinosios apsaugos priemonės

156 straipsnis (M3) (M5)

Taikymo sustabdymo ar kitų laikinųjų apsaugos priemonių prašymas

1. Prašymas sustabdyti bet kurios institucijos priimto akto taikymą pagal SESV 278 straipsnį arba EAEBS 157 straipsnį yra priimtinas tik tada, kai jį pateikusi šalis užginčija tą aktą ieškiniu Bendrajame Teisme.
2. Prašymas imtis kitos laikinosios apsaugos priemonės, numatytos SESV 279 straipsnyje, yra priimtinas tik tada, kai jį pateikia Bendrojo Teismo nagrinėjamos bylos pagrindinė šalis ir kai jis susijęs su ta byla.
3. Pagal SESV 270 straipsnį iškeltose bylose 1 ir 2 dalyse numatyti prašymai gali būti pateikti padavus Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalyje numatytą skundą laikantis šių nuostatų 91 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų.
4. 1 ir 2 dalyse numatytuose prašymuose nurodomas ginčo dalykas, aplinkybės, patvirtinančios skubą, ir faktiniai bei teisiniai pagrindai, *prima facie* pagrindžiantys prašomos laikinosios apsaugos priemonės taikymo būtinumą. Juose nurodomi visi turimi įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų, skirti laikinųjų apsaugos priemonių taikymui pagrįsti.
5. Prašymas pateikiamas atskiru dokumentu, laikantis 76 ir 78 straipsnių nuostatų.

157 straipsnis

Procedūra

1. Prašymas įteikiamas kitai šaliai ir Bendrojo Teismo pirmininkas nustato trumpą terminą pateikti pastabas raštu arba žodžiu.
2. Bendrojo Teismo pirmininkas gali patenkinti prašymą kitai šaliai dar nepateikus pastabų. Šis sprendimas vėliau gali būti pakeistas arba panaikintas ir Bendrojo Teismo pirmininko iniciatyva.
3. Bendrojo Teismo pirmininkas prireikus nusprendžia imtis proceso organizavimo ir pasirengimo nagrinėti bylą priemonių.
4. Jeigu Bendrojo Teismo pirmininkas negali vykdyti savo pareigų, taikomi 11 ir 12 straipsniai.

158 straipsnis
Sprendimas dėl prašymo

1. Bendrojo Teismo pirmininkas sprendimą dėl prašymo priima motyvuota nutartimi. Nutartis nedelsiant įteikiama šalims.
2. Nutarčiai vykdyti iš prašymą pateikusių šalių gali būti pareikalauta užstato, kurio dydis ir pateikimo tvarka nustatomi atsižvelgiant į aplinkybes.
3. Nutartyje gali būti nustatyta laikinosios apsaugos priemonės taikymo pabaigos data. Priešingu atveju ši priemonė nustoja būti taikoma paskelbus sprendimą, kuriuo užbaigiamas procesas.
4. Nutartis yra laikino pobūdžio ir neturi įtakos Bendrojo Teismo sprendimui dėl bylos esmės.
5. Nutartimi, kuria užbaigiama laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra, bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimas atidedamas iki Bendrojo Teismo sprendimo dėl bylos esmės priėmimo. Tačiau, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes, sprendimas dėl su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra susijusių bylinėjimosi išlaidų priimamas nutartimi laikantis 134–138 straipsnių.

159 straipsnis
Aplinkybių pasikeitimas

Pasikeitus aplinkybėms, vienos iš šalių prašymu nutartis bet kuriuo metu gali būti pakeista arba panaikinta.

160 straipsnis
Naujas prašymas

Jei prašymas imtis laikinosios apsaugos priemonės atmetamas, jį pateikusiai pagrindinei šaliai nedraudžiama paduoti kito prašymo, grindžiamo naujais faktais.

161 straipsnis
Pagal SESV 280, 299 straipsnius ir EAEBS 164 straipsnį pateiktas prašymas

1. Šio skirsnio nuostatomis reglamentuojami prašymai laikinai sustabdyti priverstinį Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties arba Tarybos, Europos Komisijos ar Europos Centrinio Banko akto vykdymą, pateikti pagal SESV 280, 299 straipsnius ir EAEBS 164 straipsnį.

2. Nutartyje, kuria patenkinamas prašymas, prireikus nurodoma data, nuo kurios laikinoji apsaugos priemonė nustoja būti taikoma.

17 skyrius
SU SPRENDIM AIS IR NUTARTIM IS SUSIJ Ė PRAŠYMAI

162 straipsnis
Prašymo paskyrimas

1. Šiame skyriuje nurodyti prašymai paskiriami tos sudėties teismui, kuris priėmė sprendimą ar nutartį, su kuriais prašymas yra susijęs.
2. Jeigu nebeįmanoma pasiekti 23 ir 24 straipsniuose nurodyto kvorumo, prašymas paskiriamas kitos sudėties teismui, kuriame posėdžiauja tiek pat teisėjų. Jeigu sprendimą arba nutartį priėmė teisėjas, kuris nagrinėjo bylą kaip vienas teisėjas, ir jeigu jis negali vykdyti savo pareigų, prašymas paskiriamas kitam teisėjui.

163 straipsnis
Bylos nagrinėjimo sustabdymas

Jeigu Teisingumo Teisme nagrinėjamas apeliacinis skundas ir vienas iš šiame skyriuje nurodytų prašymų, išskyrus prašymus, nurodytus 164 ir 165 straipsniuose, susiję su tuo pačiu Bendrojo Teismo sprendimu ar nutartimi, išklausęs šalis pirmininkas gali nuspręsti sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl apeliacinio skundo.

164 straipsnis
Sprendimų ir nutarčių klaidų ištaisymas

1. Nepažeisdamas nuostatų dėl sprendimų ir nutarčių aiškinimo, rašybos ar skaičiavimo klaidas arba akivaizdžius netikslumus Bendrasis Teismas gali ištaisyti savo iniciatyva arba vienos iš šalių prašymu.
2. Prašymas ištaisyti klaidas pateikiamas per dvi savaites nuo sprendimo paskelbimo ar nutarties įteikimo.
3. Tuo atveju, kai ištaisymas susijęs su rezoliucine dalimi arba vienu iš motyvų, kuris yra būtinas rezoliucinei daliai pagrįsti, šalys per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.
4. Bendrasis Teismas sprendžia nutartimi.

5. Nutarties, kuria ištaisomas sprendimas ar nutartis, originalas pridedamas prie ištaisyto sprendimo ar nutarties originalo. Ištaisyto sprendimo ar nutarties originalo paraštėje įrašoma pastaba apie šią nutartį.

165 straipsnis

Sprendimo nepriėmimas tam tikru klausimu

1. Jeigu Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl vieno iš reikalavimų arba dėl bylinėjimosi išlaidų, šalis, kuri ketina tuo remtis, pateikia jam prašymą.
2. Prašymas pateikiamas per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo ar nutarties įteikimo.
3. Prašymas įteikiamas kitoms šalims, kurios per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.
4. Suteikęs šalims galimybę pateikti pastabas Bendrasis Teismas priima sprendimą nutartimi ir dėl prašymo priimtumo, ir dėl jo pagrįstumo.

166 straipsnis (M5)

Protestas dėl už akių priimto sprendimo

1. Pagal Statuto 41 straipsnį dėl už akių priimto sprendimo galima paduoti protestą.
2. Protestą per vieną mėnesį nuo sprendimo už akių įteikimo paduoda teismo procese nedalyvavęs atsakovas. Jis paduodamas laikantis 76 ir 78 straipsniuose nurodytų reikalavimų.
3. Įteikus protestą, pirmininkas nustato terminą, per kurį kita šalis gali pateikti pastabas raštu.
4. Atsižvelgiant į konkretų atvejį, procesas toliau vyksta laikantis III arba IV antraštinės dalies nuostatų.
5. Bendrasis Teismas sprendžia priimdamas sprendimą, dėl kurio negalima paduoti protesto.
6. Šio sprendimo originalas pridedamas prie už akių priimto sprendimo originalo. Už akių priimto sprendimo originalo paraštėje įrašoma pastaba apie sprendimą, priimtą padavus protestą.

167 straipsnis (M5)

Procesas pagal trečiojo asmens skundą

1. Trečiojo asmens skundai, pateiktam laikantis Statuto 42 straipsnio, taikomos 76 ir 78 straipsnių nuostatos. Be to, tokiame skunde turi būti nurodyta:
  - a) skundžiamas sprendimas ar nutartis;
  - b) kaip skundžiamas sprendimas ar nutartis pažeidžia skundą pateikusių trečiojo asmens teises;
  - c) priežastys, dėl kurių skundą pateikęs trečiasis asmuo negalėjo dalyvauti Bendrojo Teismo nagrinėtoje byloje.
2. Trečiojo asmens skundas pateikiamas per du mėnesius nuo sprendimo ar nutarties paskelbimo, nurodyto 122 straipsnyje.
3. Remiantis skundą pateikusių trečiojo asmens prašymu gali būti nutarta sustabdyti skundžiamo sprendimo ar nutarties vykdymą. Taikomos 156–161 straipsnių nuostatos.
4. Trečiojo asmens skundas įteikiamas šalims, kurios per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.
5. Suteikęs šalims galimybę pateikti pastabas Bendrasis Teismas priima sprendimą.
6. Pakeičiamos tos skundžiamo sprendimo ar nutarties dalys, dėl kurių trečiojo asmens skundas patenkinamas.
7. Sprendimo ar nutarties, priimtų dėl trečiojo asmens skundo, originalas pridedamas prie skundžiamo sprendimo ar nutarties originalo. Skundžiamo sprendimo ar nutarties originalo paraštėje įrašoma pastaba apie sprendimą ar nutartį, priimtą procese pagal trečiojo asmens skundą.

168 straipsnis (M5)

Sprendimų ir nutarčių išaiškinimas

1. Kilus abejonių dėl sprendimo ar nutarties prasmės ar apimties, pagal Statuto 43 straipsnį Bendrasis Teismas bet kurios iš šalių ar pagrindžiančios suinteresuotumą šiuo klausimu Sąjungos institucijos prašymu pateikia išaiškinimą.
2. Prašymas išaiškinti pateikiamas per dvejų metų terminą, skaičiuojamą nuo sprendimo paskelbimo ar nutarties įteikimo dienos.

3. Prašymas išaiškinti pateikiamas laikantis 76 ir 78 straipsniuose nurodytų reikalavimų. Be to, jame nurodoma:
  - a) sprendimas ar nutartis, dėl kurių teikiamas prašymas;
  - b) tos teksto vietos, kurias prašoma išaiškinti.
4. Prašymas išaiškinti įteikiamas kitoms šalims, kurios per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.
5. Suteikęs šalims galimybę pateikti pastabas Bendrasis Teismas priima sprendimą.
6. Sprendimo ar nutarties, kuriais pateikiamas išaiškinimas, originalas pridedamas prie išaiškinto sprendimo ar nutarties originalo. Išaiškinto sprendimo ar nutarties originalo paraštėje įrašoma pastaba apie sprendimą ar nutartį, kuriais pateikiamas išaiškinimas.

169 straipsnis (M5)

Bylos atnaujinimas

1. Pagal Statuto 44 straipsnį prašymas atnaujinti bylą, kurioje priimtas Bendrojo Teismo sprendimas ar nutartis, gali būti pateiktas tik nustačius tokį faktą, kuris gali turėti lemiamą įtaką ir kuris prieš paskelbiant sprendimą ar įteikiant nutartį nebuvo žinomas nei Bendrajam Teismui, nei atnaujinti bylą prašančiai šaliai.
2. Nepažeidžiant Statuto 44 straipsnio trečioje pastraipoje nustatyto dešimties metų termino, prašymas atnaujinti bylą pateikiamas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai prašymą pateikiantis asmuo sužino apie faktus, kuriais šis prašymas atnaujinti bylą grindžiamas.
3. Prašymui atnaujinti bylą taikomos 76 ir 78 straipsnių nuostatos. Be to, tokiaame prašyme turi būti nurodyta:
  - a) ginčijamas sprendimas ar nutartis;
  - b) klausimai, dėl kurių sprendimas ar nutartis yra ginčijami;
  - c) faktai, kuriais grindžiamas prašymas;
  - d) įrodymai, patvirtinantys tai, kad yra bylos atnaujinimą pateisinančių faktų, ir tai, kad laikytasi 2 dalyje nurodytų terminų.
4. Prašymas atnaujinti bylą įteikiamas kitoms šalims, kurios per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.

5. Suteikęs šalims galimybę pateikti pastabas ir nenagrinėdamas bylos esmės, Bendrasis Teismas prašymo priimtino klausimą išsprendžia priimdamas nutartį.
6. Jeigu Bendrasis Teismas nusprendžia, kad prašymas priimtinas, jis bylą išnagrinėja iš esmės, vadovaudamasis šio reglamento nuostatomis.
7. Sprendimo ar nutarties, priimtų atnaujinus bylą, originalas pridedamas prie sprendimo ar nutarties, dėl kurių buvo atnaujinta byla, originalo. Sprendimo ar nutarties, dėl kurių buvo atnaujinta byla, originalo paraštėje įrašoma pastaba apie atnaujinus bylą priimtą sprendimą ar nutartį.

170 straipsnis (M5)

Ginčas dėl atlygintinių bylinėjimosi išlaidų

1. Jeigu dėl atlygintinių bylinėjimosi išlaidų kyla ginčas, suinteresuotoji šalis pateikia Bendrajam Teismui prašymą. Toks prašymas pateikiamas laikantis 76 ir 78 straipsniuose nurodytų reikalavimų.
2. Prašymas įteikiamas šaliai, su kuria jis susijęs, ir ši per pirmininko nustatytą terminą gali pateikti pastabas raštu.
3. Suteikęs atitinkamai šaliai galimybę pateikti pastabas Bendrasis Teismas priima nutartį, kuri neskundžiama.
4. Jeigu tai reikalinga dėl vykdymo, šalys gali prašyti atsiųsti patvirtintą nutarties kopiją.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS SU INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖMIS SUSIJUSIOS BYLOS

171 straipsnis **Taikymo sritis**

Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos ieškiniams, pateiktiems dėl 1 straipsnyje nurodytos Tarnybos apeliacinių tarybų sprendimų dėl normų, susijusių su intelektinės nuosavybės režimu, taikymo atvejų.

1 skyrius BYLOS ŠALYS

172 straipsnis **Atsakovas**

Ieškinys pareiškiamas Tarnybai, kurios Apeliacinė taryba priėmė ginčijamą sprendimą; Tarnyba laikoma atsakove.

173 straipsnis (M3) (M5)

Kitų procedūros Apeliacinėje taryboje šalių statusas Bendrajame Teisme

1. Procedūros Apeliacinėje taryboje šalis, kuri nėra ieškovė, gali dalyvauti Bendrajame Teisme nagrinėjamoje byloje kaip įstojusi į bylą šalis ir atsakyti į ieškinį laikydamasi nurodytų reikalavimų ir terminų.
2. Prieš pasibaigiant terminui, numatytam atsakymui į ieškinį pateikti, procedūros Apeliacinėje taryboje šalis, kuri nėra ieškovė, tampa Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos šalimi ir įgyja įstojusios į bylą šalies statusą, kai pateikia procesinį dokumentą. Ji netenka įstojusios į bylą šalies Bendrajame Teisme statuso, jeigu neatsako į ieškinį laikydamasi nurodytų reikalavimų ir terminų. Tokiu atveju įstojusi į bylą šalis padengia savo pačios bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl jos pateiktų procesinių dokumentų.
3. 1 ir 2 dalyse nurodyta įstojusi į bylą šalis turi tas pačias procesines teises, kaip ir pagrindinės šalys. Ji gali palaikyti vienos iš pagrindinių šalių reikalavimus, taip pat nurodyti savarankiškus reikalavimus ir pagrindus, palyginti su pagrindinių šalių nurodytais reikalavimais ir pagrindais.
4. Procedūros Apeliacinėje taryboje šaliai, kuri nėra ieškovė ir kuri pagal 1 ir 2 dalis tampa šalimi Bendrajame Teisme, atstovaujama pagal Statuto 19 straipsnio nuostatas.

5. 2 dalyje nurodytam procesiniam dokumentui taikomos 78 straipsnio 4–6 dalys.
6. Nukrypstant nuo 123 straipsnio, procesas, kuriame byla nagrinėjama už akių, nevykdomas, kai 1 ir 2 dalyse nurodyta įstojusi į bylą šalis atsako į ieškinį laikydamasi nurodytų reikalavimų ir terminų.

174 straipsnis

Šalies pakeitimas

Jeigu su byla susijusią intelektinės nuosavybės teisę procedūros Tarnybos apeliacinėje taryboje šalis perleidžia trečiajam asmeniui, tokios teisės perėmėjas gali prašyti, kad jam būtų leista pakeisti pirminę šalį vykstant procesui Bendrajame Teisme.

175 straipsnis (M3) (M5)

Prašymas pakeisti šalį

1. Prašymas pakeisti šalį paduodamas atskiru dokumentu. Jį galima pateikti bet kurioje proceso stadijoje.
2. Šiame prašyme nurodoma:
  - a) bylos pavadinimas;
  - b) bylos šalys ir šalis, kurią prašymą padavęs asmuo nori pakeisti;
  - c) prašymą padavusio asmens pavardė arba pavadinimas ir adresas;
  - d) prašymą padavusiam asmeniui atstovaujančio asmens statusas ir adresas;
  - e) pakeitimą pagrindžiančios aplinkybės ir kartu pateikiama jų įrodymų.
3. Prašymą pakeisti šalį padavusiam asmeniui atstovaujama pagal Statuto 19 straipsnio nuostatas.
4. Prašymui pakeisti šalį taikomi 78 straipsnio 4–6 dalys ir 139 straipsnis.

176 straipsnis
Sprendimas dėl prašymo pakeisti šalį

1. Prašymas pakeisti šalį įteikiamas šalims.
2. Pirmininkas suteikia šalims galimybę pateikti dėl prašymo pakeisti šalį pastabas raštu arba žodžiu.
3. Dėl prašymo pakeisti šalį sprendžiama pirmininko motyvuota nutartimi arba priimant sprendimą ar nutartį, kuriais užbaigiamas procesas.
4. Tuo atveju, kai prašymas pakeisti šalį atmetamas, laikantis 134 ir 135 straipsnių nuostatų, išsprendžiamas su tokiu prašymu susijusių bylinėjimosi išlaidų, įskaitant pakeisti šalį prašančio asmens bylinėjimosi išlaidas, klausimas.
5. Jeigu prašymas pakeisti šalį patenkinamas, teisės perėmėjas pripažįsta ginčą byloje tokį, koks jis yra šalies pakeitimo momentu. Jį saisto procesiniai dokumentai, pateikti šalies, kurią jis pakeitė.

2 skyrius
IEŠKINYS IR ATSAKYMAI Į IEŠKINĮ

177 straipsnis (M5) (M6)
Ieškinys

1. Ieškinyje nurodoma:
  - a) ieškovo pavardė arba pavadinimas ir adresas;
  - b) ieškovui atstovaujančio asmens statusas ir adresas;
  - c) Tarnyba, kuriai pareikštas ieškinys;
  - d) ginčo dalykas, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, ir tokių pagrindų santrauka;
  - e) ieškovo reikalavimai.
2. Jeigu ieškovas nebuvo vienintelė procedūros Tarnybos apeliacinėje taryboje šalis, ieškinyje taip pat turi būti nurodytos visų šios procedūros šalių pavardės arba pavadinimai ir adresai, kuriuos jos nurodė dokumentams įteikti.

3. Prie ieškinių pridedamas ginčijamas Apeliacinės tarybos sprendimas. Turi būti nurodyta data, kada šis sprendimas buvo įteiktas ieškovui.
4. Kai ieškovas yra privatinės teisės reglamentuojamas juridinis asmuo, jis kartu su ieškiniu pateikia teisinio egzistavimo įrodymą (įmonių registro išrašą, asociacijų registro išrašą arba kitą oficialų dokumentą).
5. Kartu su ieškiniu pateikiami 51 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti dokumentai.
6. Jei ieškinys neatitinka 2 dalies, Teismo kancleris gali nustatyti protingą terminą, per kurį ieškovas turi pašalinti ieškinių trūkumus, jei tai pateisinama atsižvelgiant į aplinkybes. Jei ieškinys neatitinka 3–5 dalių, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi pašalinti ieškinių trūkumus. Jeigu per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl reikalavimų nesilaikymo ieškinys yra nepriimtinas kaip netenkinantis formos reikalavimų.

178 straipsnis (M5) (M6)

Ieškinių įteikimas

1. Teismo kancleris informuoja atsakovą ir visas procedūros Apeliacinėje taryboje šalis apie pateiktą ieškinį 80 straipsnio 1 dalyje numatytu būdu. Jis įteikia ieškinį po to, kai pagal 45 straipsnio 4 dalį nustatoma proceso kalba, ir prireikus ieškinių vertimą į proceso kalbą.
2. Ieškinys įteikiamas atsakovui per *e-Curia*, jeigu jis turi prieigos prie *e-Curia* paskyrą. Jeigu tokios paskyros nėra, ieškinys įteikiamas atsakovui išsiunčiant patvirtintą ieškinių kopiją registruotu laišku su patvirtinimo apie gavimą forma arba įteikiant šią kopiją asmeniškai su įteikimo kvitu.
3. Procedūros Apeliacinėje taryboje šaliai ieškinys įteikiamas per *e-Curia*, jeigu ji tapo Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos šalimi pagal 173 straipsnio 2 dalį. Jeigu procedūros Apeliacinėje taryboje šalis yra institucija, turinti prieigos prie *e-Curia* paskyrą, ieškinys įteikiamas per *e-Curia*. Kitu atveju ieškinys įteikiamas siunčiant patvirtintą kopiją registruotu laišku su patvirtinimu apie gavimą arba asmeniškai su įteikimo kvitu pagal 177 straipsnio 2 dalį nurodytu adresu, o jei toks adresas nenurodytas, ginčijamame Apeliacinės tarybos sprendime nurodytu adresu.
4. 177 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais ieškinys įteikiamas, kai tik pašalinami jo trūkumai arba kai Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į šiame straipsnyje nurodytus reikalavimus, nusprendžia, kad jis yra priimtinas.
5. Įteikus ieškinį, atsakovas perduoda Bendrajam Teismui procedūros Apeliacinėje taryboje išnagrinėtos bylos medžiagą.

179 straipsnis

Atsakymą į ieškinį galinčios pateikti šalys

Atsakovas ir procedūros Apeliacinėje taryboje šalys, kurios nėra ieškovės, atsakymus į ieškinį pateikia per du mėnesius nuo ieškinio įteikimo. Atitinkamai šaliai pateikus motyvuotą prašymą, pirmininkas, esant ypatingoms aplinkybėms, gali pratęsti šį terminą.

180 straipsnis (M5)

Atsakymas į ieškinį

1. Atsakyme į ieškinį nurodoma:
  - a) įj pateikiančios šalies pavardė arba pavadinimas ir adresas;
  - b) šaliai atstovaujančio asmens statusas ir adresas;
  - c) pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi;
  - d) įj pateikiančios šalies reikalavimai.
2. Atsakymui į ieškinį taikomos 177 straipsnio 4–6 dalys.

181 straipsnis

Rašytinės proceso dalies užbaigimas

Nepažeidžiant 3 skyriaus nuostatų, rašytinė proceso dalis užbaigiama atsakovui ir prireikus įstojusiai į bylą šaliai, kaip ji suprantama pagal 173 straipsnį, pateikus atsakymą į ieškinį.

3 skyrius

PRIŠPRIŠINIS IEŠKINYS

182 straipsnis

Priešpriešinis ieškinys

1. Procedūros Apeliacinėje taryboje šalys, kurios nėra ieškovės, per terminą, kuris atitinka terminą, nustatytą atsakymui į ieškinį pateikti, gali pateikti priešpriešinį ieškinį.
2. Priešpriešinis ieškinys turi būti pateiktas atskiru dokumentu, kuris turi skirtis nuo atsakymo į ieškinį.

183 straipsnis
Priešpriešinio ieškinio turinys

Priešpriešiniame ieškinyje nurodoma:

- a) jį pateikiančios šalies pavardė arba pavadinimas ir adresas;
- b) šaliai atstovaujančio asmens statusas ir adresas;
- c) pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi;
- d) reikalavimai.

184 straipsnis
Priešpriešinio ieškinio reikalavimai, pagrindai ir argumentai

1. Priešpriešiniu ieškiniu reikalaujama panaikinti Apeliacinės tarybos sprendimą arba jį pakeisti remiantis ieškinyje nurodytais klausimais.
2. Pagrinduose ir argumentuose, kuriais remiamasi, tiksliai nurodomi ginčijami skundžiamo sprendimo motyvuojamosios dalies punktai.

185 straipsnis
Atsakymas į priešpriešinį ieškinį

Pateikus priešpriešinį ieškinį, kitos šalys gali per du mėnesius nuo priešpriešinio ieškinio įteikimo pateikti pareiškimą, kuriame turi būti tik atsakoma į priešpriešiniame ieškinyje nurodytus reikalavimus, pagrindus ir argumentus. Atitinkamai šaliai pateikus motyvuotą prašymą, pirmininkas, esant ypatingoms aplinkybėms, gali pratęsti šį terminą.

186 straipsnis
Rašytinės proceso dalies užbaigimas

Kai pateikiamas priešpriešinis ieškinytis, rašytinė proceso dalis užbaigiama pateikus paskutinį atsakymą į tokį priešpriešinį ieškinį.

187 straipsnis
Pagrindinio ieškinio ir priešpriešinio ieškinio ryšys

Laikoma, kad priešpriešinis ieškinytis netenka dalyko, kai:

- a) ieškovas atsisako pagrindinio ieškinio;
- b) pripažįstama, kad pagrindinis ieškiny yra akivaizdžiai nepriimtinas.

4 skyrius
KITI PROCESINIAI KLAUSIMAI

188 straipsnis

Bendrojo Teismo nagrinėjamo ginčo dalykas

Pareiškimais, kuriuos šalys pateikia vykstant procesui Bendrajame Teisme, negali būti pakeistas Apeliacinės tarybos išnagrinėto ginčo dalykas.

189 straipsnis

Pareiškimų apimtis

1. Remdamasis 224 straipsniu Bendrasis Teismas nustato maksimalią jam pagal šią antraštinę dalį pateikiamų pareiškimų apimtį.
2. Pirmininkas gali leisti viršyti maksimalią pareiškimų apimtį tik kai kyla ypač sudėtingų teisinių ar faktinių klausimų.

190 straipsnis

Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas

1. Jeigu ieškiny dėl Apeliacinės tarybos sprendimo patenkinamas, Bendrasis Teismas gali nurodyti atsakovui padengti tik savo bylinėjimosi išlaidas.
2. Būtiniosios išlaidos, kurias šalys patiria dėl procedūros Apeliacinėje taryboje, laikomos atlygintinomis bylinėjimosi išlaidomis.

191 straipsnis

Kitos taikomos nuostatos

Nepažeidžiant specialių šios antraštinės dalies nuostatų, šioje antraštinėje dalyje numatytam procesui taikomos III antraštinės dalies nuostatos.

V ANTRAŠTINĖ DALIS
APELIACINIAI SKUNDAI DĖL TARNAUTOJŲ TEISMO SPRENDIMŲ IR NUTARČIŲ

192 straipsnis (M6)
(panaikintas)

1 skyrius
APELIACINIS SKUNDAS

193 straipsnis (M3) (M6)
(panaikintas)

194 straipsnis (M5) (M6)
(panaikintas)

195 straipsnis (M6)
(panaikintas)

196 straipsnis (M3) (M6)
(panaikintas)

2 skyrius
ATSILIEPIMAS Į APELIACINĮ SKUNDĄ, DUBLIKAS IR TRIPLIKAS

197 straipsnis (M5) (M6)
(panaikintas)

198 straipsnis (M6)
(panaikintas)

199 straipsnis (M5) (M6)
(panaikintas)

200 straipsnis (M6)
(panaikintas)

201 straipsnis (M6)
(panaikintas)

3 skyrius
PRIŠPRIŠINIS APELIACINIS SKUNDAS

202 straipsnis (M6)
(panaikintas)

203 straipsnis (M6)
(panaikintas)

204 straipsnis (M6)
(panaikintas)

4 skyrius
DĖL PRIŠPRIŠINIO APELIACINIO SKUNDO PATEIKIAMĪ PAREIŠKĪMAI

205 straipsnis (M6)
(panaikintas)

206 straipsnis (M6)
(panaikintas)

5 skyrius
ŹODINĖ PROCESO DALIS

207 straipsnis (M6)
(panaikintas)

6 skyrius
APELIACINIAI SKUNDAI, DĖL KURIŲ SPRENDŽIAMA NUTARTIMI

208 straipsnis (M6)
(panaikintas)

209 straipsnis (M6)
(panaikintas)

7 skyrius
PAGRINDINIO APELIACINIO SKUNDO IŠBRAUKIMO IŠ REGISTRO PASEKMĖS
PRIŠPRIŠINIAM APELIACINIAM SKUNDUI

210 straipsnis (M6)
(panaikintas)

8 skyrius
BYLINĖJIMOSI IR KITOS PROCESO IŠLAIDOS APELIACINIAME PROCESĖ

211 straipsnis (M6)
(panaikintas)

9 skyrius
KITOS APELIACINIAME PROCESĖ TAIKOMOS NUOSTATOS

212 straipsnis (M6)
(panaikintas)

213 straipsnis (M3) (M5) (M6)
(panaikintas)

10 skyrius
APELIACINIS SKUNDAS DĖL SPRENDIMŲ ATMESTI PRAŠYMĄ ĮSTOTI Į BYLĄ IR
SPRENDIMŲ DĖL LAIKINŲJŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ

214 straipsnis (M6)
(panaikintas)

VI ANTRAŠTINĖ DALIS
PROCESAS PANAIKINUS SPRENDIMĄ ARBA NUTARTĮ APELIACINE TVARKA IR
GRAŽINUS BYLĄ (M6)

1 skyrius

BENDROJO TEISMO SPRENDIMAI IR NUTARTYS, PRIIMAMI PANAIKINUS JO
SPRENDIMĄ AR NUTARTĮ IR GRAŽINUS JAM BYLĄ

215 straipsnis

**Teisingumo Teismo atliekamas Bendrojo Teismo sprendimo arba nutarties
panaikinimas ir bylos grąžinimas**

Tuo atveju, kai Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą ar nutartį ir nusprendžia grąžinti bylą jam nagrinėti, atitinkamu sprendimu arba nutartimi byla grąžinama nagrinėti Bendrajam Teismui.

216 straipsnis

Bylos paskyrimas

1. Tuo atveju, kai Teisingumo Teismas panaikina kolegijos sprendimą arba nutartį, Bendrojo Teismo pirmininkas gali paskirti bylą kitai kolegijai, kurioje posėdžiauja toks pats skaičius teisėjų.
2. Tuo atveju, kai Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo didžiosios kolegijos priimtą sprendimą arba nutartį, byla paskiriama tokiai kolegijai.
3. Tuo atveju, kai Teisingumo Teismas panaikina teisėjo, kuris nagrinėjo bylą kaip vienas teisėjas, priimtą sprendimą arba nutartį, Bendrojo Teismo pirmininkas gali paskirti bylą vienam teisėjui, o šis išsaugo teisę perduoti bylą nagrinėti kolegijai, kurioje posėdžiauja.

217 straipsnis

Proceso eiga

1. Jei Teisingumo Teismo vėliau panaikinti sprendimas ar nutartis buvo priimti po to, kai Bendrajame Teisme buvo baigta rašytinė proceso dalis dėl bylos esmės, Bendrajame Teisme nagrinėtos bylos šalys per du mėnesius nuo Teisingumo Teismo sprendimo arba nutarties įteikimo gali pateikti pastabas raštu dėl iš Teisingumo Teismo sprendimo ar nutarties darytinų išvadų ginčui išspręsti. Šis terminas negali būti pratęstas.

2. Jeigu Teisingumo Teismo vėliau panaikinti sprendimas ar nutartis buvo priimti dar neužbaigus rašytinės proceso dalies dėl bylos esmės Bendrajame Teisme, byla tęsiama tokios stadijos, kokios ji buvo.
3. Pirmininkas gali leisti pateikti papildomų pareiškimų raštu, jei yra tai pagrindžiančių aplinkybių.

218 straipsnis

Procesui taikomos nuostatos

Nepažeidžiant 217 straipsnio nuostatų, atsižvelgiant į konkretų atvejį, procesas vyksta laikantis III arba IV antraštinės dalies nuostatų.

219 straipsnis

Bylinėjimosi išlaidos

Bendrasis Teismas sprendžia bylinėjimosi išlaidų, susijusių su jo nagrinėtomis bylomis, ir bylinėjimosi išlaidų, susijusių su Teisingumo Teismo nagrinėtais apeliaciniais skundais, klausimus.

2 skyrius

PO SPRENDIMO AR NUTARTIES PERŽIŪROS IR PO BYLOS GRAŽINIMO PRIIMAMI
BENDROJO TEISMO SPRENDIMAI IR NUTARTYS

220 straipsnis (M6)
(panaikintas)

221 straipsnis (M6)
(panaikintas)

222 straipsnis (M6)
(panaikintas)

223 straipsnis (M6)
(panaikintas)

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

224 straipsnis

Vykdymo nuostatos

Atskiru dokumentu Bendrasis Teismas nustato praktines šio reglamento vykdymo nuostatas.

225 straipsnis

Priverstinis vykdymas

Pagal šį reglamentą paskirtos sankcijos ar kitos priemonės priverstinai vykdomos pagal SESV 280, 299 straipsnius ir EAEBS 164 straipsnį.

226 straipsnis

Panaikinimas

Šiuo reglamentu panaikinamas 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamentas su pakeitimais, paskutinį kartą padarytais 2013 m. birželio 19 d.

227 straipsnis

Šio reglamento paskelbimas ir įsigaliojimas

1. Šis reglamentas, autentiškas visomis 44 straipsnyje nurodytomis kalbomis, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Šis reglamentas įsigalioja pirmą trečio mėnesio po jo paskelbimo dieną.
3. 105 straipsnio nuostatos taikomos tik įsigaliojus 105 straipsnio 11 dalyje nurodytam sprendimui.
4. 45 straipsnio 4 dalies, 139 straipsnio c punkto ir 181 straipsnio nuostatos taikomos tik ieškiniams, kurie Bendrajame Teisme pareiškiami įsigaliojus šiam reglamentui.
5. 106 ir 207 straipsnių nuostatos taikomos tik tose bylose, kuriose rašytinė proceso dalis šio reglamento įsigaliojimo dieną dar nebaigta.
6. 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento su pakeitimais, paskutinį kartą padarytais 2013 m. birželio 19 d., 115 straipsnio 1 dalies, 116 straipsnio 6 dalies, 131 straipsnio ir 135 straipsnio 2 dalies nuostatos toliau

taikomos ieškiniams, kurie Bendrajame Teisme pareikšti dar neįsigaliojus šiam reglamentui.

7. 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento su pakeitimais, paskutinį kartą padarytais 2013 m. birželio 19 d., 135a straipsnio ir 146 straipsnio nuostatos toliau taikomos Bendrojo Teismo nagrinėjamiems ieškiniams, su kuriais susijusi rašytinė proceso dalis buvo baigta dar neįsigaliojus šiam reglamentui.